

Nemzeti-szociálista forradalom Ausztriában

Meggyilkolták Dollfuss osztrák kancellárt, akit előzően Fey alkancellár, Schuschnigg és Karbinsky miniszterekkel együtt elfogtak

Roham a rádió ellen. Véres küzdelem a Heimwehr és a felkelők között. Forradalmi események a vidéki városokban
Zokogva jelentette be rádión az eseményeket Schuschnigg ideiglenes kancellár

Gyásznapja volt ma Ausztriának, amelynek népe megrendülve vette tudomásul az újabb sorscsapást, amit a kegyetlen sors hazájára mért: dr. Dollfuss Engelbert osztrák kancellárt meggyilkolták. A mai események még nem állanak tisztán a külföld előtt, de bizonyos, hogy a folytonos belső forradalmak által meggyengített ország fennállásának leg-súlyosabb válsága előtt áll. A legendás kormányfőt, aki a nemzeti szociálista törekvések legszilárdabb akadályja volt, közvetlenül Olaszországba való utazása előtt, ahol Mussolinivel készült tárgyalni, a horogkeresztes puccs résztvevői agyonlőtték. Milyen megpróbáltatások várnak Ausztriára még, jelen pillanatban nem tudni. A világ közvéleménye izgalommal tekint Bécs felé és várja az elkövetkezendő eseményeket, várja, ki győz a gigászi küzdelemben, amely egy ország sorsáért folyik.

A nagy horderejű eseményekről az Aradi Közlöny tudósítói az alábbi telefon- és távirati jelentésekben számolnak be:

Londonból jelentik: A Reuter-iroda bécsi jelentése alapján ma délben azt a szenzációs, világpolitikai eseményt közölte, hogy

Dollfuss kancellár lemondott, utóda Rintelen, az eddigi stájer tartomány-főnök. A Reuter-iroda hozzáfűzi, hogy Dollfuss lemondása vakmerően végrehajtott puccs eredménye. Az osztrák nemzeti szociálisták megszállták a bécsi rádiót és onnan mondták be a kancellár távozásának eseményét.

Párisból jelentik: A Havas távirati iroda megerősítette azt a hírt, hogy Dollfuss a váratlan hirtelenséggel bekövetkezett események hatása alatt lemondott a kormány vezetéséről. A Havas is közli az osztrák rádió épületének szabályos elfoglalását és kiegészíti az értesülést azzal, hogy e pillanatban a Ravag palotája fegyveres összecsapás színhelye. A Heimwehr-osztagok megütköztek a nemzeti szociálistákkal.

Harc a rádiópalotánál

Bucurestiből jelentik: A Rador távirati iroda kérdést intézett a Bécsi Távirati Irodához, ahonnan a külföldi sajtóúrnökségek jelentéseit megcáfolták. Az osztrák hivatalos szerint, a kormány helyén van és az államcsiny híre valótlan.

Prágából jelentik: A bucaresti értesülésekkel szemben Prágából határozottan közlik, hogy déli egy óraker a bácsi rádióban, amikor a pontos időjelzésnek kellett követeznie, hirtelen a leadó azt jelentette, hogy Dollfuss lemondott kancellári méltóságáról. A hírt a nemzeti szociálisták adták le. Másik eseménye Bécs és Ausztria életének, hogy

a nemzeti szociálisták felfegyverkezett csapatai nemcsak a rádiót, hanem a kancellári palotát is megrohanták,

ahol Dollfuss kancellár Fey közbiztonsági miniszterrel tanácskozott.

A nemzeti szociálisták elbarrikádozták a rádió-palota bejáratát és kijelentették, amennyiben el akarják fogni őket, annak súlyos ára lesz. A felvonuló katonaságot, amely be

† Dr. Dollfuss Engelbert

akart hatolni, sortűzzel fogadták. Egy katona meghalt, többen súlyosan megsebesültek. Messziről hatalmas tömeg figyel az ostromot Bécs belvárosában. Az izgalom óriási és szinte percekről-percekre emelkedik a fejesztettség. Senki sem tud bizonyosat és a pánik annál nagyobb, mert ismét megkezdődött a Heimwehr-osztagok mozgósítása. Ebből azt következtetik, hogy a kormány a Heimwehrre kíván elsősorban támaszkodni.

Délután fél 6 óraker jelentik: A Ravag épületét súlyos fegyverharc után tudták csak elfoglalni a kormány csapatai. Az itteni harcoknak eddig 4 halottja van, akik közül kettő rendőr és kettő horogkeresztes felkelő. A Burgban, valamint a kancellária palotájában azonban a helyzet még mindig változatlan. Dollfuss kancellár, valamint a kormány több tagja, még mindig a felkelők fogságában van. Neustaedter-Stürmer, a szociális

ügyek minisztere, Zechner tábornok hadügyminiszter és Stockinger kereskedelemügyi miniszter nem voltak jelen a minisztertanácson és így ők nem estek fogságba.

Érdekes, hogy délután 5 óra tájban Fey alkancellár két ízben is megjelent a kancellária épület erkélyén és

erős hangon kiáltotta le az oda kivonult katonaság tisztjeihez, hogy míg ő át nem veszi az intézkedéseket, addig semmiféle akciót ne kezdjenek. Valószínűleg azt értette ez alatt Fey, hogy ne indítsák meg az ostromot a kancellári palota ellen. Ugy sejtik, hogy erre Feyt a felkelők kényeszerítették.

Félhivatalosan jelentik, hogy két rendőrtiszt fegyvertelenül bement a kancellária palotájába, hogy részt vegyenek a felkelőkkel folytatott tárgyalásokban.

Berlin érdeklődik . . .

Berlinből jelentik: A német hivatalos távirati iroda jelenti Bécsből: A Ravag studio ma délben 1 óraker rádió-lemezeket közvetített. A lemezek leadása hirtelen megszakadt, majd hangzavar, izgatott suttogás, léptek zaja hallatszott. A rádió bemozdója ezután bizonytalan hangon egy rendkívüli hírt mondott el arról, hogy a Dollfuss-kormány lemondott és Rintelen, dr. vette át a kormány vezetését. A bemozdást azonban újabb zaj, lármá, recsegés, ropogás szakította félbe, majd az állomás áramszolgáltatását teljesen kikapcsolták. Már az első percekben nyilvánvaló volt, hogy a bécsi studio épületében rendkívüli események történhettek. Az eset után

Berlinből telefonon hívták fel a bécsi Ravag társaságot, ahol azt a választ adták, hogy nem történt semmi és hogy az egész dologról nem tudnak semmit.

A kancellári hivatalt és a rendőrigazgatóságot kérték ezután Berlinből, amelyek azonban nem jelentkeztek. Más oldalról származó jelentés szerint, Heimwehr-alakulatok hatoltak be a Ravag épületébe és tartóztatták le azokat az egyéneket, akik a rádió stúdiójába behatoltak. A Ravag palotáját — mondja a jelentés — szuronyos Heimwehr-örög állja körül. A Heimwehr, — mondja a jelentés — egy államcsinyt tett ártalmatlanná, Bécs uccáin és a középületek előtt katonai őr-ségek helyezkedtek el. Kerékpáros osztagok járják be a várost. A kancellári palota, a rendőrigazgatóság épülete, a Reichsrath, a város-

háza előtt gépfegyveres Heimwehr-osztagok állnak készenlétben.

— Bécsben — mondja a jelentés — rend és nyugalom uralkodik.

Magánforrásból származó jelentés szerint, szerdán délben, a rendes rádió leadása kezdetén, idegen hangú bemondó jelentkezett. Az idegen bemondó a szokásos „Hier Radio Wien“ bevezetés után azt adta hírül, hogy a Dollfuss-kormány lemondott és hogy nagvarányu változások állnak kiűszöbön.

A bemondást nagy szünet követte.

A jelentés szerint sokan, akik a Ravag palotája előtt a kérdéses időben elhaladtak, lövöldözés zaját hallották a rádió-palotából. Többen láttak is férfiakat, akik a palotában revolverekből tüzeltek.

Polgárháborúval fenyegető znek a horogkeresztesek

A késő esti órákban hőtől még a következőket jelenti az Aradi Közlöny bécsi tudósítója a puccs részleteiről:

A Ravag palotájába, a déli órákban nyolc férfi hatolt be erőszakkal, akik fegyverrel arra kényszerítették a stúdió leadóját, hogy az elébe terjesztett szöveget olvassa fel. A rádió leadója, a feléje meredő revolvercsövek hatása alatt, elmondotta a Dollfuss-kormány lemondásáról szóló hírt. A nyolctagú csapat és a stúdió személyzete között klüzdelem kezdődött, amely negyed négy órákor még nem fejeződött be. Puskák és gépfegyverek még dolgoznak — mondja a jelentés. A kancellári palotát erős katonai készenlét őrzi.

Ugyanakkor, amikor a puccsisták nyolc fegyveres emberrel behatoltak a bécsi rádió leadó palotájába, egy nagyobb horogkeresztes csoport, amelynek tagjai a környező uccákon gyülekeztek össze,

megrohanták a kancellária palotáját.

A déli órákban a kancellár hivatalában éppen minisztertanácsot tartottak és úgy Dollfuss kancellárt, mint jelenlévő miniszter-társait foglyul ejtették.

A puccsisták vezetője, amikor abba a terembe lépett, ahol a minisztertanácsot tartották, revolvert rántott és több társával körülfogta a minisztereket, akikkel közölte, hogy ha nem mondanak le azonnal, vagy ha ellenállást fejtenének ki, akkor nyomban felkoncolják őket. Az államcsiny híre pillanatok alatt elterjedt Bécsben, mindenütt óriási izgalmat keltett és mindenfelől katonai csapatok indultak a puccs leverésére. Azokat a középületeket, amelyeket nem rohanták meg a puccs résztvevői, a katonai és a rendőrségi készenlések már a kora délutáni órákban megszállták, nehogy ezek is a felkelők hatalmába kerüljenek.

Háromszáz horogkeresztes rohanta meg a rádiót és a kancellári palotát

Délután 4 órákor az izgalom az egész fővárosban tetőpontra hágott. Ekkorra ugyanis a kancellária épülete előtt már felvonult a katonaság, gépfegyveres osztagok állottak fel, páncélautókon vonult ki ötszáz rohamos katonák, ágyukat hoztak ki, amelyeknek a csüvét a kancellária palotája felé irányították. A tüzelést azonban még nem kezdték meg, mert tartanak tőle, hogy abban az esetben, ha erőlyesen lépnek fel, úgy a foglyul esett kormánytagokat a felkelők bent a kancellária palotájában kivégzik.

Délután 5 órákor annyira összebogozódott a helyzet, hogy Bécsben nem lehet tiszta képet alkotni, tulajdonképpen mi lesz az államcsiny megkísérlésének kimenetele. Telefonon nem lehet információt szerezni, mert a bécsi, sőt az ausztriai telefonállomások nem jelentkeznek. Csak nagy ritkán jut hozzá egy-egy külföldi lap tudósító, hogy néhány perces beszélgetést folytasson a külfölddel. A legutóbbi tudósítás szerint a középületeket nem lehet megközelíteni, mert a katonaság és a rendőrség kordonnal veszi azokat körül. A Burg egész környéke, ahol tudvalevőleg a kancellária palotája és a legfontosabb középületek vannak megközelíthetetlen, teljesen el van zárva a katonaság által és még igazoltatással sem engednek át senkit. A lap tudósítók jelentése szerint

A déli órákig hivatalos jelentést nem adtak ki a Ravag-palotában lefolyt eseményekről. Ujabb hírek szerint, a déli órákban Bécsben puccskisérlet történt, amelynek a Ravag palotája elleni akció volt a bevezetője. Idegen elemek behatoltak a bécsi rádió palotájába, ahol először is a telefonvezetékeket elvágták. Az idegen elemek revolverrel támadták a rádió ellenszegülő hivatalnokaira, majd hatalmukba kerítették a leadó-termet. Az arra illetékes hivatalnok nem akarta az áramszolgáltatás megindítására szolgáló jelet megadni. Erre többször rálöttek a hivatalnokra, akik csak ljeszteni akartak. Erre megindult az áramszolgáltatás, de csak addig, amíg a behatolt társaság spikerje bemondotta a kormánybukás híreit.

a lázadó horogkeresztesek a kora délutáni órákban ultimátumot nyújtottak át a foglyul esett kormánytagoknak, hogy azonnal adják be lemondásukat. Ha ezt a követelést nem teljesítik, akkor polgárháború következik. Dollfuss kancelláron kívül állítólag az elfogott miniszterek között van Fey alkancellár, Schuschnigg és Karbinsky miniszterek.

Ők ugyanis a minisztertanács ülésén jelen voltak és a hirtelen jött támadás elől már nem tudtak menekülni. A foglyul esett miniszterek állandó tárgyalást folytatnak a puccs vezetőivel.

FEY EMIL ALKANCELLÁR

Délután 5 órákor három óras nehéz harc után a kormány csapatai felszabadították a Ravagot, vagyis a bécsi stúdió palotáját. A rendőrséget, amikor bevonult a megtisztított épületbe, a lakosság melegen ünnepelte.

Félhivatalos jelentés szerint a felkelés kitöréséről a következőket jelentik:

Tegnap este a Stiftgasseban az ottan levő kaszárnya szomszédságában több erősen megrakott hatalmas teherautó állt meg. Itt van ugyanis a tornász-szövetség helyisége és a teherautókon levő nagyobb ládákat gyanús külsejű fiatal emberek ide hordták be. Reggel a tornász-szövetség helyiségében már 8 órai tájban megjelent az élet. A kora délelőtti órákban már több mint háromszázan voltak jelen,

Bevonulásra készen állanak az olasz csapatok az osztrák határon

Ai prágai lapok este 10 órákor külön kiadásban közölték, hogy

a nemzeti-szocialista puccs résztvevői Dollfuss-t és Feyt lelőtték.

Későbbi jelentés szerint csak Dollfuss halt meg és Fey közbiztonsági miniszter megsebesült. Ezt a hírt később a belgrádi osztrák követség részéről megerősítették.

Ugyanekkor bécsi hivatalos helyen azt a jelentést adták ki, hogy Dollfuss nem halt meg, csak súlyosan megsebesült.

Innsbrucki jelentés szerint azt a két nemzeti-szocialistát, akik Nickel rendőrkapitányt lelőtték, letartóztatták.

Bécsi hivatalos helyen egy ideig titkolni akarták a kancellár halálát és ezért olyan jelentést adták ki, hogy a Dollfuss-kormány le-

HA NYARALNI MEGY

és elsőrangú anyagból készült

utazó bőröndöt

neszesert, nőt táskákat, vagy bármilyen más bőr-
dizsműtűt csakon beszeresni kíván, keresse fel

WÜRZL és FIAI

bőrdíszműtűt BUDAPEST, Váci-ucca 5.
Erdélyi vevőknek 10% külön kedvezményt adunk. 472

mind nemzeti szocialisták, akik itt vala neny-
nyei: átöltözködtek részint a bécsi helyőrség,
részint pedig a bécsi rendőrség ruházatába, a
melyet ugylátszik előzetesen készítettek el
maguknak. A déli órákban az itt felszerelt ál-
katonaságból két komplett századot állítottak
fel, amely a tornász-szövetség udvarán sora-
kozott fel, kivonult az uccára, ahol teherautó-
ra ültek. Innen vonultak fel a bécsi Stúdió és
a kancellária palotája elé. A kancellária pa-
lotájában ellentállásra gondolni sem lehetett,
mert a megrohanás és a megszállás pillanatok
alatt történt. A felkelők minden középület elé,
amely hatalmukba került, nyomban őrséget áll-
lítottak. A kancellária kapuját azonnal le-
zárták és az ablakokon a függönyöket leeresz-
tették.

Ultimátum a lázadókhöz

Délután 6 órákor jelentik, hogy a helyzet
még mindig változatlan. A fővárosban az a hír
terjedt el, hogy azok a miniszterek, akik nem
estek a felkelő horogkeresztesek fogságába,
Vaugin volt hadügyminiszter bevonásával
csonka minisztertanácsot tartanak. A bécsi
események hírének hallatára, vagyis arra az
álhírré, hogy a Dollfuss-kormány lemondott,

Stájerország két községében a horogke-
resztesek szintén fellázdáltak, ostrom alá
vették a középületeket és meg is szállták
azokat.

Délután 6 órákor egyenruhás segédrend-
őrök megkezdtek a Börseplatzon a főpostá-
épület megszállását. Ujabb értesülések szerint
egy órával előbb a katonai csapatok állítólag
már megkezdtek a benyomulást a kancellária
palotába és remény van rá, hogy a puccskisér-
letet leverik. Az eddigi harcoknak igen sok az
áldozata és súlyos sebesültje. A délutáni órák-
ban Berger Waldenegegg igazságügyminiszter
felhívást bocsájtott ki, amelyben mindenkit fi-
gyelmeztet arra, hogy a statárium változatlá-
nul érvényben van és minden kormányellenes
intézkedés elkövetője kéréhetetlenül a rö-
g-tönítelő bíróság elé kerül.

Ujabb jelentések szerint délután hat óra-
kor katonai megerősítő csapatok érkeztek a
kancellária elé és megkezdtek a rendes katonai
akciót a foglyul esett miniszterek kiszabadítá-
sa érdekében. Híre jár annak is, hogy Neu-
stadter Stürmer miniszter a kancellária előtt
levő tömeg közé furódvá felkiáltott az erkély-
re lépő Feynek, hogy

a kormány hajlandó szabad elvonulást biz-
tosítani a feikek horogkereszteseknek
Németországba, ha rövidesen megadják
magukat. A határidő eltelte után azonban
megostromolják a palotát.

mondásáról elterjedt hír valótlan. „Tény az —
irta a hivatalos jelentés, — hogy Dollfuss
kancellár, Fey miniszter és Karwinsky állam-
titkár a lázadók hatalmában van. Miklas köz-
társasági elnök azonban kijelentette, hogy
semmilyen erőszakos aktust nem ismer el és
azok a tárgyalások, amelyeket a kormány
fogvatartása idején lefolytattak, érvénytelen-
nek. A köztársasági elnök figyelmezteti a lá-
zadókat, hogy az, amit tettek, egyenlő a fel-
ségáruházzal és hogy eljárásuk statáriális elbi-
rálás alá esik.“

A Reuter-iroda római jelentése szerint
Olaszországban villámcsapásként hatott az
ausztriai események híre, Mussolini már Ric-
cone-ba utazott, hogy Dollfuss-t, akinek a na-
pokban kellett ide megérkeznie, fogadja. Hi-
vatalos helyen kijelentették, hogy Olaszország
nyugalommal figyeli az eseményeket, azt

REUSZ-jéggár, kánikulában is pontosan szállít. Telefon: 141.

azonban nem türi, hogy Németország elfoglalja Ausztriát.

Az olasz haderő mozgósítására nem kerül egyelőre sor, de máris olasz haderőt összpontosítottak az osztrák határon.

Olaszország csak Franciaországgal és Angliával egyetértésben határozza el magát katonai lépések megtételére. Bizonyosat egyelőre nem lehet tudni, mert Mussolini még nem érkezett vissza Rómába.

A Neues Wiener Journal külön kiadásában jelenti be Dollfuss agyonlövését

A bécsi rádió nagy adóállomását berlini jelentések szerint, a lázadók felrobbantották és ezért a bécsi rádió a kis adón át közöl híreket.

Korcsok gróf legitimista vezértérfit és Heimatschutz parancsnokot a lázadók agyonlőtték. Grazban négyszáz felfegyverzett nemzeti-szociálista rohamot intézett a csendőrpáncsnokság ellen. A roham alkalmával egy ember életét vesztette.

A Neues Wiener Journal a késő esti órákban külön kiadást adott, amelyben közölte, hogy

Dollfuss kancellárt agyonlőtték.

Fey közbiztonsági miniszter tragikus bejelentése

Este tizenkét órakor Fey közbiztonsági ügyi miniszter és Schuschnigg dr., az új kancellár beszédet mondtak a bécsi rádióban. Fey beszéde során többek között a következőket mondta:

— Osztrák férfiak és osztrák nők! Szörnyű esemény játszódott le ma a déli órákban. Dél előtt 11 órára Dollfuss kancellár minisztertanácsot hívott össze. Háromnegyed 12 órakor a Heimwehr arról értesített, hogy rendőri és katonai egyenruhába öltözött férfiak gyülekeznek a Siebenstern kaszárnya közelében és általában akcióra készülnek. Dollfuss kancellár a minisztertanácsot azonnal megszakította és annak folytatását délután öt órára tűzte ki.

A Heimatschutzot riadókézsütségekbe helyeztem és a további intézkedésekre vonatkozólag megkezdődtek a tanácskozások.

Miközben a megbeszélések folytak, teherautók álltak meg a kancellária épülete előtt és az autóról leszálló egyenruhás férfiak megrobbanták az épületet, amelyet elfoglaltak. A támadók fegyverrel arra kényszerítették bennünket, hogy az épületben maradjunk.

Amikor a lázadók közeledésének zaja hallatszott Dollfuss, Karwinsky államtitkárral együtt elhagyta azt a szobát, ahol tárgyalunk és az épület másik részébe ment. Dollfuss kancellár körülbelül egy félóraig nem láttuk, majd pedig Karwinsky államtitkár, akit a folyosón letartóztattak lépett szobánkba és közölte, hogy Dollfuss beszélni akar velem.

Abba a szobába mentem, ahol Dollfuss tartózkodott és a kancellárt sebesülten találtam az egyik pamlagon. A kancellár arra kért, hogy gondoskodjak családjáról, ha valami emberi történe vele és hogy kövessünk el mindent a vérontás elkerülése érdekében.

— Én ezt megis ígértem neki és utasításai értelmében jártam el. Egy felfegyverzett ember visszakísért abba a szobába, ahol kinos órákat töltöttünk és ahol állandóan revolvérrel fenyegettek. Este hat órakor megjelent a kancellária épülete előtt Neustaedter-Stürmer miniszter és közölte a lázadókkal, hogy a kormány szabad elvonulást biztosít számukra, ha a kormány letartóztatott tagjait szabadon bocsátják. Engem egy fegyveres ember az erkélyre vitt, hogy Neustaedter-Stürmerrel beszélhessek.

Fey beszédének következő része kissé homályos, mert minden átmenet nélkül a következőket mondotta:

— Végül is lehetségessé vált szabaddá válni a helyezésünk, a Ballhaus-platzot megtisztították. Az ország más részeiben is rend és nyugalom honol.

Elhalasztják a timisoarai minisztertanácsot

„Az országnak nincs szüksége fascizmusra, hitlerizmusra, bolsevizmusra és gárdákra,“ jelentette ki a belügyminiszter

Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök mandulagyulladásból kifolyólag még mindig gyengélkedik. Láza ugyan csökkent, de a minisztertanácsban nem vehetett részt. Pénteknél előbb aligha veheti át ismét az ügyek intézését. Ennek következtében a vasárnapra Timisoarára összehívott miniszterközi értekezlet elmarad, helyesebben későbbi időpontra toldódik ki.

A prefektusok második és harmadik csoportjának értekezletén Inculet belügyminiszter felszólította a megyeiönököket, hogy tanulmányozzák az

alájuk tartozó községek lakóinak gondolkozásmódját.

Majd így folytatta szavait: „Elmondhatom az uraknak, hogy a jelen helyzet figyelembevételével

ennek az országnak nincs szüksége fascizmusra, sem hitlerizmusra, sem bolsevizmusra, sem gárdákra.

Románia a demokratikus rendszer további megőrzésével, az alkotmányos rendszer tisztaságával kerül majd ki nehéz helyzetéből. Ezt a kettőt pedig uralkodónk személye egyesíti magában.

November elsején megkezdődik a prereregimentáris kiképzés

Négyszáz tagozatra osztják az országot — Három-hat hónappal kevesebb katonai szolgálatot teljesítenek a kiképzésen keresztülment ifjak

Bucurestiből jelentik: Alimanescu tábornok, a premilitáris kiképzéssel kapcsolatban ma expozé tartott a sajtónak. A tábornok elmondta az újságíróknak, hogy a

kiképzés november elsejével veszi kezdetét

és célja az ifjúsági erkölcsi, polgári és nemzeti nevelésének fejlesztése, valamint az elementáris katonai ismeretek megszerzése. A kiképzés a közoktatásügyi, kultusz, földművelésügyi, belügyi és közlekedésügyi minisztériumok támogatásával történik meg.

Az országot 400 tagozatra osztják, minden tagozat élére egy-egy kapitányt neveznek ki parancsnoknak.

A helyi szervezeteket tartalékos tisztek vezetésére bízzák, főleg olyanokra, akik a magánéletben, mint tanítók működnek. A premilitáris kiképzésben az összes 18, 19 és 20 éves ifjak részt vesznek és valamennyien egyenruhát kapnak, amely khaki ingből, egyensapkából és különböző jelvényekből áll. Azok, akik a kiképzést nyernek, 3-6 hónappal kevesebb rendes katonai szolgálatot végeznek.

Tíz évre visszamenőleg hallgatják ki a volt hadügyminisztereket a Skoda-ügyben

— Vihar a Zeletzky-jegyzőkönyvek meghamisítása körül —

Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügy parlamentális vizsgáló bizottsága előtt folyó kihallgatások gyorsiró-jegyzetei tegnap technikaj okok következtében csak később kerültek nyilvánosságra, úgyhogy Boila után kihallgatott Lupan vallomása mára vált ismeretessé. Lupan a copsa-micai és cudgiri fegyvergyárak igazgatója, aki ismertette azokat a tárgyalásokat, amelyek a hazai hadiipar fejlesztése érdekében folytak a Skoda-céggel és a Vickers-művekkel. Beszélt azokról a felterjesztésekről is, amelyeket a hadiiparunk dolgában az egyes kormányokhoz — hasztalanul — intéztek. Feltűnést keltett Pamfil Seicaru javaslata, amely arra vonatkozott, hogy helyes lenne.

ha megidéznék tíz évre visszamenőleg valamennyi kormány hadügyminiszterét és megkérdeznék tőlük, vajon mi volt az oka annak, hogy nem valósították meg azokat a célkitűzéseket, amiket az ország hadiiparának magasabb szintre való fejlesztése terén határoztak el.

A bizottság elhatározta, hogy az indítványra visszatér és később dönt álláspontjáról. Nagy érdeklődéssel várták Macek kihallgatását, aki megerősítette, hogy ő valóban átvette Ilie-ól a Zeletzky vallomási jegyzőkönyv eredetijét és azt Vallean-Cluj ügyvédnek adta át Lazar Illés képviselő jelenlétében. A jegyzőkönyvhöz Ilie hozzáfűzte Pomponiu katonaugyész fogalmzványát is.

Ma a bizottság folytatódó kihallgatásai során Lupu dr.-t hallgatta meg, aki maga is felvilágosítást kért az irányban, ki rendelte el a pénzügyi házkutatást, mert nem hihető, hogy a pénzügy saját hatáskörében cselekedett volna. Ki rendelte azonfelül vissza az őrséget, kéri hallgassák ki az őrség vezetőjét. Ezután Iunian feszült figyelem jegyében megkérdezte Luput, igaz-e hogy neki Mirto említést tett volna az ő — Iunian — megvesztegetéséről? Lupu a kérdésre kategorikusan kijelentette, hogy a hírből sohasem hitt, sőt ő mondta meg Mirtonak, hogy Iunian sohasem szerepelt

Skodák listáján.

A lapok továbbra is élénken kommentálják a Skoda-ügy egyre növekvő szenzációit és megállapítják, hogy sürgősen ki kell deríteni, mennyiben felelnek meg a valóságnak azok a vallomások, melyek a Zeletzky-féle kihallgatási jegyzőkönyv meghamisításáról szóltak. A vád rendkívül súlyos, messzeható következményei lehetnek, helytelen tehát, ha csak könnyelműen kezelik a vádakot. Tekintélyes személyek meggyanúsítása követeli meg a legszigorubb vizsgálatot.

A Skoda-ügy délutáni tárgyalásán Precup Dumitrescu rámutatott arra, hogy a polgári ügyészségnek kevés szerepe volt a Skoda-ügy kivizsgálásában. Morandini volt vámgazgató kihallgatása következett ezután, aki vallomása során elmondta, hogy tanuja volt egy alkalommal Mihailul pénzügyminisztériumi kabinetfőnök és Radu Niculescu irodaigazgató közötti beszélgetésnek, amikor a kabinetfőnök azt mondotta, hogy

Calinescu rendezte a Skoda-ügy aktáit és bizonyos kompromittáló iratokat eltüntetett.

Morandinit szembesítik Niculescu irodaigazgatóval, aki kijelentette, hogy a volt vámgazgató állításai fantasztikusak. Erről a beszélgetésről ő egyáltalán nem tud. A bizottság elhatározta, hogy megidézi Mihailul kabinetfőnököt is. Ezután Lázár Illés volt képviselő kihallgatása kezdődött meg.

CORSO-mozgó mai műsora!

7¹/₂, 9¹/₂ órakor!

A legszebb Bolváry repriz operetta!

GUSTAV FRÖHLICH,
JARMILLA NOVOTNA

CSÓKRA VÁR AZ ASSZONY!

(Bosporusi dalok)

Nivea-Creme: Lei 16.- — 72.-, Olyj: Lei 55.- — 85.-
Beiersdorf & Co. S. A. R., Bragov

Árvizveszély fenyegeti Aradmegye legmodernebb kórházát

Közmunkával védik meg a fontos ineu közintézményt. Csendes százéves jubileum, amelyről senkisémlékezett meg. Egy zászlóalj katonaságot kap Ineu

A csendes aradmegyei községnek érdekes témája van. Nagy események készülnek ineu és eme események előjátékaként az elmúlt napokban két vadásztábornok járt a községben. Megtekintették az ősi várat, majd tárgyalásokat folytattak a hatóságokkal és elutaztak. Később derült csak ki, hogy nem kevesebbről van szó, minthogy *egy zászlóalj katonaságot helyeznek Ineu* és a tábornokok megfelelő kaszárnyát kerestek. A várat nem találták alkalmasnak kaszárnya céljaira és szó van arról, hogy *másfél millió lejes költséggel modern épületet emelnek*. Ilymódon megmenekül az áthelyezéstől a gyogyepedagógiai intézet, a melyet Aradra akartak helyezni abban az esetben, ha a katonaságnak szüksége lenne a várra. Az eseményt a község nagy érdeklődéssel fogadta, már előre folynak a tervezgetések, mindenütt azt remélik, hogy a katonaság élénkséget visz a faluba és a tisztikar a társadalmi életbe varázsol új léletet. Főként az ineu leányok reménykednek és sok új toiletté készül a snájdig tiszték tiszteletére...

Ineu egyik büszkesége a kórháza, mely a megye egyik legmodernebb egészségügyi intézménye. Közel nyolcvan esztendeje áll fenn ez a kórház, melynek vezetője dr. Balogh Ernő igazgató-főorvos a közeli jövőben *ünnepi működésének negyedszázados jubileumát*. A nagy tudású igazgató-főorvos nemrégiben részletes felettesi részéről meleg elismerésben, amikor egy egészségügyi vezérfelügyelő megtekintette a kórházat és megállapította, hogy a legmodernebb felszereléssel rendelkezik és olyan műtője van, amelyben a legkomplikáltabb operációk is elvégezhetők.

Ezt a fontos intézményt állandó árvizveszély fenyegeti.

A kórház alacsony területen fekszik és azt a védőárkot, amelyet köréje kellett volna húzni, még a mai napig sem készítették el. Áradások idején a kórházudvarig hatolt el a víz és csupán a véletlen szerencsének tulajdonítható, hogy az elmúlt évekbeli nagy árvizek alkalmával az ineu kórház megmenekült. Most szó van arról, hogy *közmunkával készítsék el az árkot*; remélhetőleg nem támadnak ismét bürokratikus akadályok. Meri az árvíz, ha egyszer eljön, bizonyára nem fogja külön kérvényben értesíteni az ineu községkormányát érkezéséről...

Jelenleg nyári lanyhaság észlelhető a kórházban is, mindössze huszonöt betege van. Ilyenkor, cséplés idején a falusiak nem érnek rá betegeskedni, még az ágyban fekvőket is hazaszállították... fekvődjének otthon és őrizték a házat, amíg a család többi tagjai a mezőn dolgoznak.

Csendes jubileum folyt le nemrégiben a községben: A *Malomcsatorna Társaság ünnepelte százéves fennállását*. Nem voltak jubi-

leumi ünnepek, beszédek sem hangzottak el és talán egyedül a társaság vezetője: *Csepreghy Zoltán főmérnök* vett tudomást az évfordulóról. A szokásos jubileumi ünnepség elmaradásának oka: a társaság súlyos anyagi gondokkal küzd.

A Malomcsatorna Társaság terheinek tekintélyes részét valamikor *Habsburg József* herceg egykori malmait viselték. Az agrárreform után a malmok állami tulajdonba mentek át és az állam viszont nem mutatkozott hajlandónak a hozzájárulásokat fizetni.

Ma már másfél millió lejfel tartozik a társaságnak az állam.

A tartozás egy részét peresítették, sőt jogerős bírói döntés hangzott el az ügyben és most akarják végrehajtani az államot. Ugyanakkor azonban *egy aradi gyár vezetett be végrehajtást a társaság ellen, különböző felszerelések értéke fejében*. S ilyen végrehajtási atmoszférában közepette természetesen elsikkadt a jubileumi ünnepség...

Valaki igen találóan az évszámok községének nevezte el Ineut, Aradmegye egykori székhelyét. S igaza volt. Talán nincs még egy hely Aradmegyében, amelynek annyi régi relikviája lenne, amelynek ódon háza oly szorosan összekapcsolódnának a tizenötödik és tizenhatodik század nagy történelmi eseményeivel, mint ez a község. Ősi, félévezredes vár, többszázéves török mecset várják a látogatókat, ekiket érdemes lenne Ineuhoz hozni, ahol a történelmi emlékeket csodálatosan szép kirándulóhelyek veszik körül.

Az évszámok községe ma már nem törődik a Multtal, elég gondot okoz neki a küzdelemes Jelen...

Marosi Radolf.

Gaál Franciskát, Karl Lämmlet és Louis Trenkert hazardjátékon érte a karlsbadi rendőrség

A járásbíróóság tiltott hazardjátékért vonta őket felelősségre

Karlsbadból jelentik: A karlsbadi fürdőközségnek házi szenzációja van, amelyről tegnap óta igen sok szó esik a társaságban. A karlsbadi bünygyi rendőrség detektívvel a napokban razzíát rendeztek hazardjátékosokra és az egyik előkelő szállóban hazardjátékon értek egy társaságot, amelynek mindegyik tagja vezető szerepet játszik a filmvilágban.

Ott volt mindenekelőtt Gaál Franciska, a népszerű magyar primadonna, azután Karl Lämmle, az ismert filmmágnás és Louis Trenker.

A társaságot rendkívül kinosan lepte meg a razzíázó detektívcsoporthoz megjelenése, aminek

Angheliescu rendelete a kisebbségi tanárok nyelvvizsgájáról

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszterium megállapította a kisebbségi tanárok augusztus 10-én kezdődő nyelvvizsgáinak a helyeit és módozatait. A miniszteriumi rendelet szerint nyelvvizsgára kell jelentkezniök az állami, magán- és felekezeti középiskolák összes kisebbségi tanárainak és mestereinek, akik eddig nem tették le a törvényes román nyelvvizsgát, vagy *ha letették s, utólag megállapítást nyert, hogy ennek ellenére sem bírják jól az állam nyelvét*.

A román nyelvvizsgára csak a következőknek nem kell jelentkezniök:

1. Azoknak a kisebbségi tanároknak, akik betöltötték 60. életévüket és akik más tantárgyakat adnak elő, mint a román nyelv, történelem, földrajz és alkotmánytan.

2. A 60. életévüket betöltött rajztanároknak és kézügyességet tanító mestereknek.

3. A 60. életévüket betöltött hittanár-lelkészeknek, valamint azoknak a hittanítóknak, akik csak órát adnak és nincs katedráljuk.

4. Azoknak a tanároknak, akik 1926. szeptember 1. után szereztek végbizonyítványt a román egyetemek, valamelyikén, ugyancsak azoknak sem, akik a középiskolai oktatásról szóló törvény értelmében képesítési vizsgát tettek.

5. A szerződéssel a modern nyelvek előadására alkalmazott idegen állampolgár tanároknak, amennyiben szerződésük a miniszterium jóváhagyásával jött létre.

Az aradi középiskolai tanárok román nyelvvizsgáját Temesváron tartják.

Azoknak a kisebbségi tanároknak, akik román nyelvet, történelmet, földrajzot és alkotmánytant adnak elő, írásbelit kell tenniök a tárgyak valamelyikéből és szóbelit ezekből a tárgyakból a liceumi felsőosztályok tanterve és tankönyvei szerint.

Azoknak a tanároknak, vagy mestereknek, akik más tárgyakat tanítanak, mint az előbb felsoroltak, az írásbelijük a vizsgáztató bizottság által megadott téma leírásából, vagy elbeszéléséből áll, szóbelijük pedig beszélgetés az általuk előadott tantárgy anyagáról.

Mindazokat a középiskolai tanárokat, akik értesítésük ellenére sem jelennek meg a vizsgán, minden további nélkül elbocsátják a közoktatás kötelekéből.

A vizsgáztató-bizottságokat a miniszterium csak közvetlenül augusztus 10-ike előtt nevezi ki, mégpedig *Angheliescu dr.* miniszter ígérete szerint úgy, hogy a bizottságokban ne szerepeljenek olyan tanügyi felügyelők, akik közvetlen feletteseik a vizsgázó tanároknak.

.....

egyéb következményel is támadtak, mert a hazardjátékokat játszó filmmágnásokat és filmsztárokat beidéztek a karlsbadi járásbíró-ságra.

ahol tiltott hazardjáték címén indult meg ellenük az eljárás.

Louis Trenker váltig hangoztatta, hogy ő nem játszott, csak kibicelt s még mielőtt a bíróság előtt vallhatott volna, jobbnak látta vonatna ülni és eltűnni Karlsbadból. A többi delikvens ügye a napokban kerül tárgyalásra a járásbíró-ságon. Ugyanazon az estén a rendőrség más helyeken is razzíát tartott és még hét társaságot talált hazardjátékba merülve. Ezek ellen is megindult az eljárás.

Julius 29-én, vasárnap délután 6 órakor

Garden party

az Öregek Otthonában. Rendezi az Izraelita Jótékony Nőegylet. Belépés díjtalan. Csupán az uzsona Lei 30.— megváltása kötelező.

Kétszázhetvenezer lejes vámbírság az aradi szövetsémpészés ügyében

Hét szereplője van a csempészésnek — Három Magyarországra szökött. — A határőrök a csempészek után löttek. — Névcserével védekezik a letartóztatott aradi kereskedő, aki szabadlábra helyezését kérte

A nemrégiben kipattant aradi csempészés ügyében befejezése felé közeledik a vizsgálat. Ma délelőtt a csempészési ügy három szereplője: Anka György, Müllék György és Müllék Antal kerültek a törvényszék elé, mely harminc nappal meghosszabbította vizsgálati fogságukat. Az ügy negyedik vádlottja, Schwarcz Sándor aradi kereskedő, akit — mint ismeretes — a timisoarai tábla rendelkezése tartózkodtatott le, ma kaució ellenében kérte szabadlábra helyezését. Seracu Adrian vizsgálóbíró holnap dönt a kérés felett.

A vizsgálat most már teljesen kiderítette a csempészési ügy részleteit és rendkívül érdekes vallomások hangzottak el a kihallgatások folyamán. Elsősorban megállapítást nyert, hogy

összesen hét szereplője van a csempészési ügynek.

Anka György gyulai, Schneider György, Braun Antal és Braun Ádám elekai, Müllék Antal és Müllék György pilli, végül pedig Schwarcz aradi lakos. Résztvettek a június 14-ikéről 15-ére virradó éjszaka a szövet és selyemáru áthozatalánál Schneider és a Braun fivérek is, azonban román területen a határőrök észrevették és megállásra szólították fel őket, majd utánuk löttek. Schneider, valamint a Braun-fivérek ledobták az árut és visszaszöktek magyar területre, úgyhogy a határőrök csak Anka-t fogták el. Anka vallomásából kiderült, hogy Schneider kérte fel, segítsen átszállítani az árut és munkájáért mindössze öt pengőt kapott. A vámbírók előtt azután Müllékekre vallott és elmondotta, hogy az ő tanyájukra kellett volna elvinni az árut, majd Müllék kihallgatása után jutottak a hatóságok Schwarcz Sándor nevére.

A további nyomozás megállapította, hogy az aradi kereskedő a Nadab és Simandul közötti országúton akarta átvinni a csempészett árut. Kihallgatták a kereskedő sófőrijét, aki azt vallotta, hogy június 15-én tényleg jártak Nadabon, majd az országúton a kereskedő utasítására lassan kellett haladni és Schwarcz kutatón nézett körül az egész uton, mintha várt volna valakit. A vámbírók a kihallgatások befejeztével megállapították, hogy 139 kilogramm árut próbáltak átcsempészni és javaslatot tettek a bucuresti-i vámvezérigazga-

tóságnak, hogy Schwarcz Sándort, valamint Müllék Györgyöt és Müllék Antalt egyetemlegesen 269.935 lej bírsággal sújtsák.

Rendkívül érdekes vallomást tett Schwarcz Sándor a vizsgálat során. Kijelentette, hogy semmiféle árut nem rendelt és Nadabra is csak azért utazott, hogy árut adjon el ottani kereskedőknek. Felhívta a vizsgálóbíró figyelmét arra a körülményre, hogy egy Schwarcz nevű aradi textilkereskedő számára hozták az árut. Hivatkozott arra, hogy nem ő az egyedüli Schwarcz nevű textil Aradon és bejelentette, hogy egyik névrokona a megtévesztésig hasonlít rá. A vizsgálóbíró nyomában beidézte az említett névrokonnak, azonban a tanu-

A magyarországi görög keleti püspökség felállítására tiltakozik a görög keleti szinódus

Comsa Gergely dr. püspök nyilatkozata. — Németh István szentesi lelkész püspökké választásának előzményei

A magyarországi hivatalos körök már régóta foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a magyarországi görögkeleti hívek számára görögkeleti püspökséget létesítsenek. Ennek a tervnek elébe vágott Németh István szentesi görögkeleti lelkész, aki ez év március 15-én több magyarországi görögkeleti egyházközség képviselőit összehívta Szentésre és ott magát püspökké választatta. A magyar kulturális miniszter, Hóman Bálint azonnal nyilatkozott az ügyben és nem ismerte el Németh lelkész lépésének jogosságát. Németh mindennek ellenére elment a konstantinápolyi patriárkához, hogy püspökké választását elismertesse. Amikor itt kudarcot vallott, az antiochiai patriárkához fordult, ahol kivánságát teljesítették.

A magyar kormány azonnal megtette a szükséges intézkedéseket. A püspökké választást nem ismerte el. Németh lelkészt megdorgálta, a szentesi egyházközséget szüntén, mert Németh akcióiban támogatta. Ezenkívül a rendőri hatóságok cimbitörles kihágása miatt indítottak eljárást Németh ellen. A magyar kormány leiratában ismételtén kijelentette azon szándékát, hogy a kérdést annak rendje és módja szerint fogja megoldani és ilyen értelemben már tárgyalásokat is kezdett, de Németh akcióját a törvényes formák megkerülése miatt nem helyeselheti.

Ha kölnivíz, akkor legyen
SPORTLADY
mert egyéniségének ez felel meg.
HEL-LA-laboratórium gyártmánya. 2872

ként kihallgatott kereskedő leszögezte, hogy a hasonlatosság ugyan fennáll, de semmiféle csempészéssel Magyarországról nem rendelt és ilyen üzletekkel soha nem foglalkozott. Seracu vizsgálóbíró előreláthatólag még ebben a hónapban befejezi a vizsgálatot és az akták akkor a bucuresti-i vámvezérigazgatósághoz kerülnek a bírság jóváhagyása végett. Csak a vezérigazgatósági jóváhagyás után kerülhet a csempészési ügy az aradi törvényszék elé, amely az őszi szezonban tárgyalja a kétségtelenül érdekes ügyet.

A román sajtó ezt a kérdést állandóan felszínen tartotta. Németh ellen olyan vádakhoz hozott fel, amelyeknek hitelességét nem áll módunkban ellenőrizni. Azt már azonban semmi esetre sem lehet elhinni, hogy az antiochiai patriárkát 20.000 pengővel vesztegette volna meg, hogy öt püspöknek ismerje el. A Curentul, Universul és a Tara Noastră foglalkoznak a magyar kormánynak Németh elleni fellépésével és azt

annak tulajdonítják, hogy az aradi antirevizionista gyűlés erősen lépett fel a magyar görög keleti püspökség megalakítása ellen.

Megjegyzik azonban, hogy Hóman márciusi nyilatkozata csak porhintés volt a világ szemébe, mert Németh lelkész továbbra is a magyar kormány hallgatóságos, beleegyezésével dolgozott. Most pedig, amikor mindent megcsinált, félreteszik, mert sötét multia kompromittálja az ügyet. A Tara Noastră azt is tudni véli, hogy Németh nem is püspök, hanem egyenesen érseki címet kapott az antiochiai patriárkától és nemcsak a magyarországi hívek feletti hatáskört, hanem a romániai magyar görögkeleti hívek feletti is.

Külömben mindhárom lap tiltakozik a magyar kormány azon terve ellen, hogy a görögkeleti püspökséget állítsanak fel Magyarországon, ha még félre is teszik Németh lelkészt, mert ez szerintük a magyarországi románok, szerbek és görögök elmagyarosítását célozza. Az Universul hibáztatja a román kormányokat, amiért nem törődtek a magyarországi románok sorsával, nem engedték bele egyházi ügyeikbe, abban a reményben, hogy ennek fejében Magyarország sem enged be az erdélyi magyar egyházak ügyeibe. Azonban ezt a magyar kormány nem respektálta és ma is összekötötést tart fenn az erdélyi magyar egyházakkal (?).

A Curentul azt a szenzációs hírt is közli a lap munkatársának az aradi görögkeleti püspök által adott nyilatkozata alapján, hogy a román görögkeleti szinódus is foglalkozott az ügyvel és elhatározta, hogy minden lehető megteszi a magyar görögkeleti püspökség felállításának megakadályozása érdekében.

CENTRAL: 7¼ és 9¼ órakor!

Önagysága nem akar gyereket!

Zenés vígjáték, főszerepekben

GBORG ALEXANDER, LIANE HAID,
OTTO WALLBURG.

SELECT: 7¼ és 9¼ órakor!

CSIBI

Gaál Franciska, Hermann Thimig

Jön: RONALD COLMAN és ANN HARDING

nagyszabású filmje,

A POKOLSZIGET!

Megkezdődnek a tárgyalások az aradi várterület átvételére

A városnak 47 millió lej értékben kell kaszárnyákat építeni a vár területéért

Az aradi I. lovasdivízió parancsnokságától átirat érkezett Aradváros vezetőségéhez, amelyben arra kéri Aradvárosát, hogy kezdjék meg most már az érdembeli tárgyalásokat a vár lebontásáról és a vár területének a város által való átvételéről. Mint emlékeztetés, a város vezetősége nemrégiben bizottságot nevezett ki ennek a kérdésnek tanulmányozására. A bizottság ki is szállott a helyszínre és megállapította, hogy a várterület villanegyed építése számára rendkívül alkalmas lenne, egyben pedig megállapította azt is, hogy

lebontás esetén a téglá 50—60 százalékát fel lehetne használni az építkezéshez.

Az I. lovasdivízió átiratában közli, hogy a várterület átadására vonatkozó tárgyalások lefolytatásával Penescu István alezredest bízták meg és azt kéri, hogy a város lehetőleg rövid időn belül értekezletet hívjon össze, amelyen Penescu alezredest is részt venne.

A várterület átvétele esetén, a városnak át kellene adnia a hadügyminisztérium részére az eddig városi tulajdonú képező kaszárnyákat és gyakorlótereket, egyben pedig új

kaszárnyákat is kellene építenie, ahol a katonaság egy részét elhelyeznék. A 120.000 négyzetméter kiterjedésű várterület értékét körülbelül 60 millió lejre becsülik. A város ezért a területért átadná a „Marele Voevod Mihai” és a „Colonel Tomoroveanu” kaszárnyákat, valamint a téglagyár közelében lévő lövöldét, az ó-temető melletti gyakorlóteret, a marhavásártér melletti gyakorlóteret, valamint a „Ferdinand I.” kaszárnyához tartozó lovassági gyakorlóteret. Mindez — a város számítása szerint — 13 millió lej értéket képvisel. Így tehát, — ha a vár hatvan millió lejes felértékelését elfogadják —

a városnak még 47 millió lej értékben kellene kaszárnyákat építenie.

A tárgyalások tehát ebben a keretben mozognak majd.

A várterület átvételével kapcsolatban a tanácskozásokat tovább folytatják és a város vezetősége — az I. lovasdivízió kérésének megfelelően — rövidesen értekezletet hív össze, amelyen most már a katonaság képviselője, Penescu alezredest is megjelenik.

HIREK

Huszonöt évvel ezelőtt repülte át Blériot a La Manche-csatornát

Nemcsak a technikai világ, de az egész kultur-emberiség nevezetes jubileumot ült ma. Louis Blériot, a nagy francia repülőgépkonstruktor, és pilóta 25 évvel ezelőtt repülte át a La Manche csatornát. Blériot első tengerfeletti útja győzte meg az embereket arról, hogy a léghajóval szemben a repülőgép a jövő. A közönség akkor még nem bízott a repülőgépekben és a repülők buzdításaira a „Daily Mail” című londoni lap huszonötezer frankos díjat tűzött ki a La Manche csatorna átrepülésének jutalmazására.

Az Aradi Közlöny 1909 július 27-iki, keddi száma vezércikkében és nagy riportban számolt be az eseményről. A riport egyes részleteit az alábbiakban közöljük:

„Calais, július 25. Blériot reggel 4 óra 35 perckor felszállt aeroplánjával, hogy a La Manche csatornán átkeljen.

London, július 25. A lapok doveri jelentése szerint Blériotnak sikerült aeroplánjával a csatornán átkelni. A próbarepülés kora hajnalban volt. Ezt Aszani segédmérnök vezette. Miután a próba sikerrel járt, Blériot kitzte repülőgépe a vörös zászlót és 4 óra 35 perckor felszállt. Előbb egy matrótól megkérdezte:

— Milyen irányban van Dover?

Mikor ezt megmutatta, Blériot beült repülőgépebe és megindította azt.

Dover, július 25. Blériot leszállás után egy hírlapíró előtt a következőket jelentette ki: — A heves szél ellenére az időjárás kedvezőnek látszott a felszállásra. Óránként 40 mérföldnyi sebességgel haladtam az angol partok felé.

Az első hír szerint a doveri régi kastély fölött egy rendőr látta az aeroplánt elrepülni. A második táviratot Fife a Daily Mail szerkesztője adta fel és jelentette, hogy Blériot angol földön, egy Dover-től északra lévő réten leszállt.

Páris, július 25. A Temps Blériot teljesítményéről a következőket írja: „Az a nap, amelyen a léghajós első ízben kelt át a csatornán, történelmi nevezetességgel bír, amelyet kitörölhetetlen betűkkel jegyeztek fel a tudomány és a civilizáció évkönyveiben.

Falleires köztársasági elnök a becsületrend lovagjává nevezte ki Blériotot.”

Blériot 40 mérföldnyi sebességgel repült óránként, 25 év után már a 360 kilométeres óránkénti sebességgel közlekedő gépjármű korszakát éljük.

Ma Londonban nagy ünnepet rendeztek Blériot tiszteletére, aki huszonöt esztendő múltán újból repülőgépen tette meg azt az utat, amelynek első berepülésével örökre beírta nevét az emberi kultúra és a haladás történetének aranylapjaira.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Nyugati légáramlás, helyenként, főleg nyugaton eső vagy zivatar. Nyugat felől a hőmérséklet csökkenése várható.

— **Királyi látogatás a vezérkarnál.** Bucures-tiből jelentik: A király ma délután látogatást tett a vezérkarnál, ahol Antonescu vezérkari főnök tett jelentést az uralkodónak.

— **Előkészületek az új tengerészeti konferenciára.** Tokióból jelentik: A lapok jelentései szerint Anglia, az Egyesült-Államok és Japán meg-egyeztek abban, hogy politikai kérdéseket, főleg pedig Ázsiát érintő problémákat nem vetnék fel az 1935-iki tengerészeti konferencián. A japán sajtó ezt rendkívül okos elhatározásnak tartja, mert más esetben a londoni tengerészeti konferenciát biztos kudarc érte volna.

— **A lengyel árvíz újabb pusztításai.** Varsóból jelentik: Az újból megindult esőzések következtében — az árvíz tekintetében — újból fenyegetőre fordult a helyzet. Szandomir környékén, keleti irányban, hét község került újból víz alá. A gátak több helyen átszakadtak és Szandomir környékén 50 kilométer szélességben és hosszúságban tó keletkezett, amely egyes helyeken öt méter mély.

ABBAZIA
HOTEL-PENZIO „SAN-MARCO”
Előkelő családi penzió ABBAZIA legszebb részén. — Gyönyörű szerák, kilátással a tengerre. — Folyó hideg és meleg víz a szobákban. — Fürdők a házban. — Elsőrangú magyar konyha. 424
Teljes ellátás már 25.— úratól.

— **Július 31-ig érvényesek a rézi ezerlejesek.** Bucures-tiből jelentik: A Banca Nationala közli, hogy a régi, azaz a kék ezerlejesek július 31-ig maradnak csak forgalomban, azontul nem érvényesek.

— **Bulgáriában a közhangulat ellenzi az orosz—bolgár diplomáciai viszony helyreállítását.** Szófiából jelentik: Az orosz—bolgár diplomáciai viszony helyreállításáról ír a „Slova”, amely ki-jelenti, hogy a bolgár nép mindig ellene volt az orosz kapcsolatok felvételének, mert ez az összeköttetés nem hozhat semmi jót Bulgária számára. Csak akkor lehet egy orosz—bolgár országhközi összeköttetés hasznos, ha megfelelő módon biztosítékot kapnak arra, hogy a bolsevista-propagandát féken lehet tartani. A bolsevikiek kiterjesztik karjaikat az iskolák és színházok felé és az emberi lelkekben sokkal nagyobb károkat okoznak, mint amennyi értéket a szovjettel való gazdasági kapcsolat jelent.

— **Megőrült négy gyermek az elfogyasztott nadragulyától.** Iasiból jelentik: Iasiban súlyos szerencsétlenség ért négy kisgyermeket. A mező-ségen játék közben mérges nadragulyát csipegettek és hazatérőben hirtelen rosszul lettek. Kórházba szállítás közben borzalmas kínok között valamennyien elvesztették eszméletüket. A leg-idősebb gyermek még 5 éves sem volt.

Köd-oszlató port találtak fel

San-Franciskóból jelentik, hogy egy tudós — aki titkolja találmányának összetételét — olyan vegyi anyagot talált fel, amellyel percek alatt el lehet oszlatni a legsűrűbb ködöt is. Tegnap tartották meg a szenzációs találmány bemutatóját. Megvárták a reggeli ködöt, amely a legsűrűbb volt. A tudós 30 méteres csőből a porlasztott anyagot a levegőbe fuvatta és három perc alatt kétezer láb területen teljesen el-oszlott a köd. A találmánynak nagyon nagy gyakorlati jelentőséget tulajdonítanak és azt hiszik, hogy a tengerhajózásban nagyon nagy szolgálatot tehet a ködbe került hajóknak.

— **Menekülnek a bolgárok Törökországból.** Constantaból jelentik: Tömegek menekülnek át Törökországból a bolgárok. A hadbíróság leg-utóbb negyven ilyen határátlépő felett volt kény-telen ítélkezni. A hatóságok külön gyűjtőhelyet állítottak fel számukra. Feltűnő, hogy a menekült bolgárok semmilyen módon nem akarnak vissza-térni Törökországba.

— **Fischer Artur temetése.** Ma délután 6 óra-kor általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra Fischer Arturt. Mint megírtuk, az idős vállalkozó 65 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Temetésén nagyszámban vet-ték részt az elhunyt barátai és ismerősei.

— **Az aradi pénzügyigazgatóságon reggel fél 8-tól délután fél 2-ig és délután fél 5-től 7 óráig tartanak a hivatalos órák.**

— **Ötvenkét embert ölték meg Jugoszláviá-ban a viharok.** Belgrádból jelentik: A legutóbbi napok orkányszerű viharai ötvenkét emberéletet követeltek áldozatul. A legtöbb embert a mezőn ölte meg a villámcsapás.

— **Halálozás.** Gyászjelentés érkezett ma Arad-ra s hírül adta, hogy erzsébetvárosi Issekutz Aurél ny. belügyminiszteri államtitkár, több ma-gas érdemrend tulajdonosa, 71 éves korában, há-zasságának 45-ik évében Budapesten meghalt. Az elhunytat feleségén, született Zára Márián és leá-nyán kívül az aradi Köpf-, Issekutz- és Millhoffer-családok gyászolják. Issekutz Aurélt tegnap te-mették el a Budapest által adományozott dísz-sírhelyen.

LEGSZEBBEN

MOS

VASAL
FENYEZ

3027

BUTTINGER TERÉZ gőzmosódaja Arad.
Str. Consistoriului 35

— **Tűz pusztította el Dosztojevszki szülőfa-luját.** Varsóból jelentik: Lengyelország keleti ré-szén van Dosztojevszki hírneves orosz író szülő-faluja, amelyet Dosztojevszki falvának neveztek el. Ebben a községben ma éjjel tűz ütött ki, mely a község nagyobb részét elpusztította. A föld szí-néig leégett házak között van Dosztojevszki szül-őlháza is, amely tele volt értékes relikviákkal, a nagy író eredeti kézírataival.

— **A Magyar Párt intéző-bizottsága augusz-tus 2-án, csütörtökön este 8 órakor tartja ülését,** melyre az intéző-bizottsági tagokat ezuton hívja meg az elnökség.

Halálos szerencsétlenség a bradi aranybányában

Megölt a bányagáz egy régi, családos mű-vezetőt

A Mica bányatársulat bradi aranybányá-jában halálos szerencsétlenség történt, amely-nek egy családapa esett áldozatul.

Az aranybánya egy aknájában a minap bányagáz keletkezett, amely lehetetlenné tet-te a munkát. Zeitler Károly művezető, akinek osztályában a bányagázzal elárasztott akna tartozott, leszállt az aknába, hogy kifürkészsze a gázfejlődés okát s megkeresse a gázömlés visszafojtásának lehetőségét. Alig tartózko-dott azonban kis ideig az aknában, az erős gáztól úgy elszédült, hogy eszméletlen álla-potban hozták fel a napfényre.

Tegnap Zeitler újra leereszkedett az ak-nába s 28 méternyi magasságban annak fene-kétől ismét munkához látott. Ez a második le-szállás végzetessé lett számára. Az átható bá-nyalégtől ismét elszédült, ez alkalommal azon-ban olyan hirtelen, hogy egyszerre lezuhant a mélybe, mielőtt a vele lévő munkások felio-ghatták volna. Amikor megfelelő felszerelés-sel segélycsapat szállott le utána az akna mé-lyére, már csak kihűlt holttestét találták és hozták fel. A szerencsétlenül járt művezető 50 éves, tapasztalt aranybányai műszaki tisztvi-selő volt s tragikus halála érthetően nagy megdöbbenést keltett a bányatelepen.

Édesanyja, felesége és két gyermeke si-ratja váratlanul bekövetkezett halálát.

A bányakapitányság megindította a vizs-gálatot a felelősség megállapítására.

— **Aradi reformátusok kirándulása Episco-pia Bihoruluba.** Az aradi református lelkesí-zi szék betöltésével kapcsolatban e hó 29-én, vasár-nap a református hívek egyrésze társas kirándu-lást rendez, hogy az aradi református presbité-rium hivatalos jelöltjét: Balajthy Jenőt Episco-pia Bihorului községben meglátogassa. A tár-sas kirándulás szervezői igen előnyös megálla-podást kötöttek az egyik előkelő utazási irodával, amely az egész vasárnapot betöltő programra személyenként mindössze 70 lejért autób-szokat bocsát a kirándulók rendelkezésére. Indulás va-sárnap reggel 6 órakor a vidéki autobuszok Re-gele Ferdinand-uti megállóhelyéről. Tíz órakor érkeznek Oradea Mare-n keresztül Episcopia Bi-horului községbe, ahol az aradiak résztvesznek az istentiszteleten, majd pedig meglátogatják a község impozáns kulturházát, református iskolá-ját és a többi nevezetes intézményt, amelyet a község Balajthy lelkesí-zi működésének köszönhet. A délután a közeli Episcopeni hűdön töltek, ahol mint ismeretes — nemrégiben hullámfürdőt is lé-tesítettek. Az autobuszok az esti órákban indul-nak vissza és este 9 órakor érkeznek meg Arad-ra. A társasutazásra, amely étkezés nélkül 70 lej-be kerül, Szántay Béla fogad el jelentkezéseket: Bul Regina Maria 18. szám alatti lakásán. Jelent-kezni csütörtökön és pénteken lehet.

— **Erős vihar vonult el Oradea fölött.** Ora-deáról jelentik: Tegnep Oradea felett borzalmas erejű vihar vonult el. A ciklonyszerű szélvész tele-fonpóznákat döntött ki, fákat tépett ki tövestől, tetőket sodort el és falakat borított fel. A vihar 7 órától mintegy fél 10-ig tartott. A villamosok este 9 órakor megálltak. A városban a villámoknál szin-tén zavarokat okozott a vihar. Kiegett 8 transz-formátor és 8 fővonalon rövidzárlat volt. A város három óra hosszat víz és világítás nélkül volt.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor-és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltolódása, hát- és derékfájás ellen a természet adta „Ferenc József” keserűviz, kisebb adagokba el-osztva, naponta többször bevéve, hathatós segít-séget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazol-ták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetege-dések eseteiben — túltáplált, vérbő egyéneknél is — gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ANGEL: Piața Catedralei.

KESZTENBAUM: Str. Ghiba Birta.

OMESCU: Bulev. Regina Maria.

Aradi postafiszviselő — a timisoarai nyelvvizsgáról

A timisoarai nyelvvizsgák ma is teljes apparátussal folytak tovább. Ma több, mint száz kisebbségi postás jelent meg a vizsgáztató bizottság előtt. A kedden levizsgázott harminckét aradi tisztviselő, mechanikus és postai- és telefontársasági alkalmazott már hazaérkezett Aradra, míg Timisoarán csak néhányan maradtak, akikre a későbbi napokon kerül sor. Szerdán újabb hat aradi tette le a nyelvvizsgát és ezek is az első vonattal hazaérkeztek Aradra. Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt az egyik kedden vizsgázott postafiszviselővel beszélni, aki a nyelvvizsgáról érdekes részleteket beszélt el.

A vidéki postásokat a timisoarai postahelyiségben gyűjtötték össze hétfőn reggel. Itt azután közölték velük, hogy a postán nincs alkalmas helyiség a vizsga megtartására és ezért a régi műgyetem épületében kezdődnek az írásbeliek. A vizsgázók tehát csoportosan átvonultak a régi egyetem épületéhez. Külön csoportokban foglaltak helyet a termekben, amelyek végre is szűknek bizonyultak. Erre újabb utasítást kaptak, menjenek át az új egyetem épületébe, ahol végre tényleg el is helyezkedtek.

— A termekben külön számokat kaptunk, — mondotta el a tisztviselő. — Külön helyiségben foglaltak helyet a magasabbrangu tisztviselők és külön a kisebb hivatalnokok, levélhordók, takarítóasszonyok, stb. Amikor felírták a táblára az első tételt, nyomban közölték a vizsgázókkal, hogy könyvet nézni, illetve „puskázni” tilos. Sőt figyelmeztették a termekben lévőket, ha egyformán megírt dolgozatokat találnak, úgy megnézik a sorszámoikat, a számokat a dolgozat egyik lapjára kellett felírni s ha megállapítják, hogy a két egyforma dolgozat készítője közel ült egymáshoz, akkor a dolgozatokat megsemmisítik. Azokét is megsemmisítik, akik megállapítható módon közrejátszottak a dolgozat egymásnak való átadásánál. Különbön a timisoarai posta néhány vezető embere a padok között sétált és ellenőrizte a munkánkat.

Elmondja azután a tisztviselő, hogy a többi termekben, tehát, ahol a kevésbé végzett tisztviselők, vagy egyéb alkalmazottak ültek, ugyanazokat a feladványokat írták a táblára, hasonló szigorító intézkedéseket tettek. A vizsga legnehezebb része az írásbeli utolsó tétele volt a husz perces diktálás után való írás. Az aradiak, akik különben egészen türethetően oldották meg a feladatokat, itt szinte tehetetlenül álltak. A tisztviselő szerint olyan gyors tempóban folyt a diktálás, hogy *gyorsírással is nehezen lehetett volna jegyezni*. Többször újból kezdték a szöveg diktálását, ez azonban nem sokat segített.

— A szóbelire egyenként mentünk be, minden vizsgázót egy karosszékre ültettek, jó messze a bizottságtól. Ez kissé kényelmetlen volt és az volt az érzése az embernek, mintha ítélszék előtt ülne. Végre ez is befejezést nyert, talán könnyebben ment, mint az írásbeli.

— Irodalomtörténeti kérdéseket kaptak?

— *Igen, sokat kérdeztek Petőfi románra fordított munkáiról. Ezeknek a verseknek nem csak a fordítóját kellett tudni, hanem a tartalmát is elmondniuk a vizsgázókkal. Azonkívül sokat kérdeztek Tepes Vadáról, Eminescu-ról.*

— A végeredmény?

— A végeredményt sajnos még nem tudjuk, csak reméljük, hogy jó lesz, vagy legalább is kielégítő.

— A kiosk tetőzete beomlással fenyeget. Az aradi Gloria-CFR sportegyesület, amely az Eminescu-parkbeli kioszkot bérlti, kérvényt adott be a város vezetőségéhez és ebben azt kéri, hogy a kiosk tetőzetét haladéktalanul javíttassa meg, mert annak beomlásától lehet tartani. Tekintettel arra, hogy a városnak erre megfelelő alapja nincsen és hogy a javítási munkálatok nagyobb összeget igényelnének, a kérdés elintézésére, illetve letárgyalására csak Muresan János városi főmérnök szabadságáról való hazatérése után kerül sor.

HOSSZU ÉS ROSSZ UTAKON CSAK A FIAT Minőség kocsik
KOCSIKON VANNAK BIZTONSÁGBAN Népszerűárak.
Képviselő: **AUTOBOX GARAGE ARAD, S'rada Muresianu No. 5.**

Nagy érdeklődés a Budapest-bécsi társasutazás iránt

A kollektív utlevélre július 28., szombat estig, egyéni utlevéllel augusztus 2-ig lehet jelentkezni

A Hamburg—Amerika Linie S. A. R. utazási iroda rendezésében lebonyolításra kerülő és augusztus 5-én induló budapest—bécsi társasutazás résztvevőit kellemes meglepetésben részesíti a rendezőség. A résztvevők kívánságának megfelelően ugyanis nem augusztus 12-én, hanem augusztus 13-án, hétfőn indul vissza a különvonat, úgyhogy az utasok a vasárnapot is Budapesten tölthetik.

A kollektív utlevéllel utazók legvégső jelentkezési határidejét július 28-ika este hét órában állapította meg a rendezőség, mert 29-én, vasárnap már Bucurestibe küldik az iratokat, de eddig az időpontig minden résztvevőnek be kell nyújtania iratait. A rendezőség figyelmezteti a kollektív utlevéllel utazókat, hogy a három fényképet a délelőtti hivatalos órák alatt láttamoztassák a hát-lapon. Az egyéni utlevéllel utazók augusztus 2-ig jelentkezhetnek. Sokan jelentkeztek már eddig is olyanok, akik csak Budapestre utaznak, de nem a

társasutazás résztvevőivel térnek vissza. Ezek is nagy kedvezményt élveznek, amennyiben 1020 lej helyett csak 570 lejt kell fizetniük.

A részvételi díjak pontos felsorolását egyébként alább adjuk: Egyéni utlevéllel, akinek a vízum megvan 460.— lej az utazás Budapestre; egyéni utlevéllel az utazás Budapestre és a magyar vízum 570 lej; egyéni utlevéllel oda és visszautazás és vízum 750 lej; kollektív utlevéllel, utlevél, vízum és utazás oda és vissza 1080 lej; egyéni utlevéllel Arad—Budapest—Bécs és vissza 1850; kollektív utlevéllel Arad—Budapest—Bécs és vissza 2175; egyéni utlevéllel utazás Bécsbe, vízumokkal 1225.

Az utazásra vonatkozó összes felvilágosítókat az Aradi Közlöny kiadóhivatala és a Hamburg—Amerika Linie S. A. R. aradi képviselője, a Künstler utazási iroda (Bul. Regina Maria 24). adja meg.

Üzlethelyiséget lebontják!!!

Barakba költözöm!!!

Leszállított olcsó árakban árusítok! 2940

ELITE illatszertár

Fischer Eliz-palota.

Kérem kirakatárait megtekinteni!!

— Szigorú intézkedések az építkezések ellenőrzésére. Aradváros építkezési bizottsága legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy szigorúbb intézkedéseket léptet életbe az építkezések ellenőrzésénél. A bizottságot elsősorban is az a szempont vezeti, hogy megakadályozza a kontárok és az úgynevezett „fedőzömesterek” működését, akik nagy károkat okoznak az építőiparnak. Mint már jelentettük, legutóbb bizottság utazott át Timisoarara, annak tanulmányozása végett, hogy ott milyen rendszer szerint hajtják végre az építkezések ellenőrzését. Ennek az utnak egyik eredménye, hogy újabb pályázatot írtak ki egy városi építészmérnöki állásra, mert a timisoarai hathatósabb ellenőrzés részben annak tudható be, hogy Timisoara városának több mérnöke van. Az építészeti bizottság — mint említettük — már is szigorúbb ellenőrzést határozott el és ezek közé a következők tartoznak: Az építészeti engedély kérvényezésével egyidejűleg statikai számításokat is be kell nyújtani, mert a kérvény csak ebben az esetben kerülhet az építészeti bizottság elé. Mellékelni kell a kérvényhez a fedőzések alaprajzát, a menyzet alaprajzát, valamint minden olyan adatot, amelynek ismerete a lakhatási engedély kiadásánál szükséges.

— Koszorúmegváltás. Schwartz Lilly ravalára száz koszorúmegváltás címén Tarnay Jánosné 100 lejt juttatott el a Szeretetház javára.

— Nagyságos Asszony ne menjen nyaralni, amíg elő nem fizetted a „Magyar Hírlapok Lapja”-ra és amíg nyaralási címét a lap kiadóhivatalának be nem jelentette. A legszebb és legboldogabb pihenés közben a lap kiadóhivatalának Tessedk ingyenes mutatóványszámot kérni a lap romániai képviselőjétől. Címe: Török János, Oradea, Casuta Postala 47.

— Hírek az aradi rendőrségről. Mészáros Teréz Str. Numa Pompiliu 35. szám alatti lakoshoz az éjszaka folyamán álkulccsal betörték. Az éjszakai látogatók több ezer lej értékű ruhaneműt, aranyórát és különböző értékű tárgyakat loptak el. — Filimoné Sofia Rusu Sirianu-uccai lakoshoz ismeretlen tettesek betörték és készpénzt, valamint ruhaneműt loptak el. A kár meghaladja a 8000 lejt. A rendőrség bünygyi osztálya a betörések ügyében erélyes nyomozást vezetett be.

Kartell jött létre a városi mozik és a Corso-mozgó között

— Letörik a magas filmkölcsonzési díjakat —

Az aradi városi mozik és a Corso mozgó vezetősége kartellszerű megállapodást létesített, amellyel a rosszulmenő mozigók helyzetén akarnak könnyíteni. Ismeretes, hogy a városi mozigók az utóbbi időben ráfizetéssel dolgoznak. Ehhez természetesen hozzájárul a nagy rezszi, ami nemcsak a filmek magas árai miatt áll elő, hanem a mozigók egymásközötti versengéséből is származik. A kartellal a mozigók elsősorban a filmek nagy kölcsönzési díját akarják letörni. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a „nagy filmeket” a filmkölcsonzó annak a mozinak kötötte le, amelyik hajlandó volt nagyobb árat fizetni érte. A városi mozigók tehát ilyen módon konkuráltak a Corso-mozgival. A filmkölcsonzó tetszés szerint érte el árait, ezenkívül pedig csak úgy szállította le a nagyobb sláger-képeket, ha ugyanakkor gyengébb minőségű filmeket is lekötötték a mozigók. A kartell létrejöttével ez megszűnik. Többé nem lesz verseny a slágerfilmekért a mozik között, ha történetesen az egyik mozgó operett-slágert kötött le, úgy a másik mozi egészen más tárgyú filmet fog forgatni. Ennek a megállapodásnak előnye, hogy a gyengébb minőségű filmeket nem kell a moziknak lejátszani.

A Corso mozgó és a város között eredetileg olyan megállapodást akartak létesíteni, amely egyszerűen megoldaná a helyzetet és a három mozi közös vezetés alá kerülne. Ez azonban egyelőre kivihetetlen és így csupán a fenti kartell jött létre.

— Dr. Kurzer Károly fogorvos rendelőjét a Bohus-palotába helyezte át: II. kapu, I. emelet.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségek-nél, vérszegénység, sápadtság és lesoványodás eseteiben reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását.

— A Gutenberg-dalkör felkéri működő tagjait, hogy a ma, csütörtökön este 8 órakor tartandó dalórán teljes számban jelenjenek meg a Gutenberg-Otthonban.

URANIA

MA, csütörtökön 7¼, 9¼ órakor

Olcsó helyárrakkal

Bor, dal, csók

(FRIEDERIKÁ)

Hans-Heinz Bollmann, a berlini opera első tenorja — Mädy Christians, Paul Hörbiger

Jön: WAMPYR! Jön:

A béke utolsó huszonnégy órája

A Száva hidján megáll egy vonat

Pasics elhagyja a követség palotáját — Beszélgetés Szerbia miniszterelnökével a fáker lépcsőjén — Giessl utolsó nyilatkozata — A követség csomagol — A belgrádi pályaudvaron — A különvonat megáll a hid közepén — Rémület...

(Copyright by Jób Paál. Utánnomás tilos.)
Trencsénteplic, 1934. július.

Az osztrák-magyar monarchia belgrádi követségének palotája előtt izgalmas várakozásban mult el egyik perc a másik után.

Pasics fiakerén a kocsis nem szállt le a bakról. Ő sejtette, hogy odabenn a tanácskozás nem fog sokáig tartani.

A Neues Wiener Journal kiküldött tudósítójának stopperóráján mindössze tizenegy percet számoltunk addig, amikor Pacics miniszterelnök alakja ismét megjelent a követség palotájának kapujában. Excellenciája — ezuttal kuverta nélkül es keztyűben — gyorsan a kocsihoz lépett, helyet foglalt az ülésen és a kocsis a lovak közé suhintotta ostarát. Lassan megindult a kétfogatu, gummikerekű fiaker.

Odaszaladtam a kocsihoz.

Raugrottam a lépcsőre, lekaptam fejemről a kalapot és így szóltam Pacicshoz:

— Engedelmet kérek kegyelmes uram, hogy kérdést intézek Önhöz.

— És meg sem várva a feleletet, folytattam tovább:

— Mi történt?

Pasics közbevágott:

— Kérdezze meg a követet! Odabenn többet mondhatnak... Én már nem nyilatkozhatom... Önnek...

— És erős hangsúllyal tette hozzá:

— **Mi már hadiállapotban állunk egymással szemben.**

— És Ön egy ellenséges ország alattvalója...

Udvariasan megemelte kalapját, a kocsis a lovak közé csapott, én leugrottam a fogat lépcsőjéről és egy pillanat múlva befordult a sarkon a szerb királyság kormányelnökének kocsija...

Tizenkét perccel előbb béke volt még, most már kétségbevonhatatlanul megérkeztünk a háboruba...

Valamennyien besietünk a követség.

Egy titkár fogadott. Engedelmet kért Giessl nevében, hogy pár percig várakoznunk kell. De a követ ur most öttözik át... Utiruhába... Giessl Vladimir báró altábornagyi egyenruhájában, összes rendjeivel a mellén fogadta Szerbia miniszterelnökét... Most veti le az uniformisát... A fogadó szoba ajtaja nyitva volt és láthattuk, hogy a szomszédos termekben ládák állanak és kofferok. Egy szolga éppen szögelte az egyik ládát... A kalapácsának ütését még most is hallom...

Hat óra elmúlt, talán pár perccel.

Az elégetett iratok

Az egyik titkár, utiruhában, most ment el a szerb külügyminiszterjumba, hogy elkérje a követség tisztikarának utleveleit...

Julius huszonötödike volt, meleg nyári nap, de a követség elfogadó szobájának fehér márvány kandallójában pattogott a tűz...

Ott állt egy ember, térdnadrágban és

szalaggal átkötött iratsomókat hányt a lányok közé.

Diplomáciai okmányokat és a titkos chiffrulcsot égették el a belgrádi osztrák-magyar követségen. A lángok bele kaptak a paksamétákba és a térdnadrágos ur szó nélkül, közömbös arccal piszkálta széjjel azokat egy nikkelezett piszkavassal.

A kapura most szegezték fel azt a pakkendek-

Grand Hotel Gardone

AZ OLASZ RIVIERÁN.

A Gardo tó legnagyobb és legmagasabb szállodája. — Egész éven át nyitva. — Nagy park és saját kerttel. — Hangversenyek, tánc, golf, tenisz, motorvezetés és vitorlás sport. — Kitűnő helyek halászatra. — Örökös tavasz, állandó szél és éghajlat. — Lábadozóknak igen előnyösen ajánlva. — Mérsékelt árak. 465

lit, amit már délelőtt elkészítettek. Hogy az osztrák-magyar monarchia alattvalóinak védelmét további intézkedésig a német követ vette át...

Hat óra tíz perckor a nyitva hagyott ajtón keresztül, abból a szobából, amelyben a ládákat szögezték, bejött hozzánk Giessl Vladimir báró, szürke uti ruha volt rajta és lapos fekete sapkát tartott a kezében...

Körülálltuk.

A szolgák közben kijelé vitték a ládákat és a koffereket.

Giessl ezeket mondotta nekünk:

— Pacics ur, Szerbia miniszterelnöke megjelent nálam és szíves volt személyesen átadni nekem Szerbia válaszát a monarchia jegyzékére. Az iratot, amelyet bizonyára teljes egészében közölni fog a sajtóval Berchtold gróf öngyméltósága, nem találtam kielégítőnek és anélkül, hogy a továbbiak tekintetében közlést tettem volna,

közöltem Pacics miniszterelnök ural. hogy kormányom utasítása folytán Szerbia területét azonnal elhagyom...

Megkérdeztem: „Excellenciád eme lépése egyenlő a hadüzenettel?”

Igy felelt:

— A hadüzenet joga az uralkodóé. És a hadüzenet írásban történik. Jegyzék útján. Én nem adtam át semmiféle jegyzéket. Azonban maga az a tény, hogy egy hatalom diplomáciai képviselője elhagyja azt az országot, ahova őt kormánya akkreditálta, egyenértékű a békeállapot megszüntével... Attól a pillanattól kezdve, hogy elkérem utleveleimet és nem gondoskodom helyettesemről, megszakadt a diplomáciai kapcsolat országaink között.

Giessl követ bucsuja

Felhuzta keztyűjét és mjelőtt távozott volna, így szólt hozzánk:

— Családommal és a követség személyzetével az állomásra megyek. Fél óra múlva indul a vonat Zimonyba. Az urak velünk utazhatnak. Ajánlom is, hogy ne maradjanak tovább itt.

A palota előtt egy katonai autó állott. Giessl feleségével és kis fiával ebbe az autóba szállott, a követség személyzete pedig egyfogatu bérkocsin igyekezett ki az állomásra.

Az ucca közönsége megbámulta a kocsikat, de nem tüntetett...

Mindenfelé éltették a háborút, a rikkancsok hangos szóval kiáltozták az ökölnyi betűkkel a rendkívüli kiadásokra nyomott cikkek címeit, de Giessl ellen nem történt semmi. És a pályaudvaron, amelyet megszállt már a katonaság, tisztelettel nyitottak utat a monarchia távozó követe előtt...

A Perronon ott volt már a Belgrádban akkreditált egész diplomáciai kar. A nevekre már nem emlékszem. De sohasem felejttem el a bolgár követ mosolygó arcát. Szemei szinte ragyogtak az örömtől. Mind a két kezével megrázta Giessl jobbját és mélyen meghajolva csókolta kezét a kegyelmes asszonynak. A francia követ hiányzott... A bolgár követ mondotta nekünk, hogy Franciaország képviselője nincsen beszélő viszonyban Giessl altábornaggal. Személyes harag áll fenn közöttük. A távolmaradását ezzel magyarázzák. Különösen melegséggel bucsuzott el a társaságtól az olasz és a román követ. A követség titkára közvetlenül a vonat indulása előtt hozta el az utleveleket, ezek már készen, összecsomagolva várták őt a külügyminiszteriumban. Még délelőtt elkészítették őket...

Mindössze három szerelvénye volt a vonatnak, amelyen Zimonyba készültünk. Egy szalonkocsi a mozdony után, egy első osztályu vagon és utána egy kocsi, amelynek felén második, felén meg harmadik osztályu kupék voltak. A masinista és a két kalauz Zimonyból jöttek át. Katonai személy nem volt a vonaton...

Percek alatt elhelyezkedtünk. Emlékszem: Giessl nyomban leült a szalonkocsi fotőjébe és nem jött az ablakhoz. Csak a kis fiu integetett a bácsiknak...

Szuronyos bakák álltak a sinek mellett...

— És a szemben álló vágányon egy katonavonat... Berukkoló katonákat szállított Sabacra... Katonazenekar is volt velük, de nem szólt a muzsika.

Pár perccel hét óra előtt indultunk el.

Egy pár újságíró hiányzott a soraink közül. Kéri Pál és vele még néhányan ott maradtak. Csak másnap reggel jöttek át Zimonyba...

A vonat lassan fordult be a Száva hidjára, a vonat ablakából már láttuk a zimonyi templom tornyát, amikor hirtelen fékezést éreztünk és

a Száva hidjának kellős közepén megállt a mozdony.

A vagonok egymáshoz csapódtak.

Mindenki megrémült. Szótlanul bámultunk egymásra és kivétel nélkül mindnyájan arra gondoltunk: most röpül a levegőbe a zimonyi hid...

A mozdonyvezető izgatottan ugrott le mellőle, valamit igazított, a munkája nem tartott talán két percnél tovább, de ez a két perc hosszabbnak tűnt fel, mint egy örökkévalóság.

Azután mentünk tovább. Meglazult egy sróf, ezt kellett kireparálni.

Tíz perc múlva Zimonyba voltunk...

Paál Jób.

Aradmegyében ez évben csak tizenkét százalékos az adó-behajtási eredmény

Ismét összeolvastják a kivetési és behajtási pénzügyigazgatóságokat.

Mitita Constantin pénzügyi alminiszter már hetek óta behatóan tanulmányozza a pénzügyi adminisztrációt, előbb a vidéki pénzügyigazgatóságoknál végzett megfigyeléseket, most pedig a pénzügyminiszterium összes ügyosztályait vizsgálta át. Slavescu pénzügyminiszternek Párisból való hazatérése után azonnal megtörténik a pénzügyi adminisztráció átalakítása. Az előbbi kormány alatt tudvalevőleg ketté választották a pénzügyigazgatóságokat, külön működött a kivetési és külön a behajtási pénzügyigazgatóság. Ez a rendszer elég jó volt, azonban nagy pénzügyi terheket rótt a kincstárra, mert jóval több tisztviselőt igényelt. A behajtási adminisztrációban állandóan óriási hátralékok voltak, amelyeket az év utolsó heteiben kellett elintézni. Természetesen az egész évi késedelmet csaknem lehetetlenség néhány hét alatt eltüntetni és ez az oka annak, hogy a pénzügyminiszterium elégedetlen az eredménnyel. Az ez év április 1-én kezdődött adóbehajtási időszakban az aradi pénzügyigazgatóság általában csak 12 százalékát hajtotta be a kivetett adónak és ezt nagyon gyöngének tartják. Pedig Aradmegye egész Erdélyben és a Bánságban harmadik helyen áll: az előtt Timisoara, a második Brasov és a harmadik Arad, amelynek behajtási eredménye tavaly felülmulta a 80 százalékot. Az okiráltságban csak az utóbbi időben kezdenek pontosabban fizetni, mert ezelőtt a kivetett adónak csak átlag 40 százaléka folyt be. Ott alig található olyan pénzügyigazgatóság, mint az aradi, amely évek óta több mint 400 millió lejt inkasszált az állam javára évenként. A pénzügyi szolgálat átszervezése miatt a jövőben csak egy főadminisztrátor marad a vidéki pénzügyigazgatóságok élén, aki a kivetési és a behajtási ügyosztályok munkáját vezeti.

Az aradi pénzügyigazgatóság ma olyan miniszteri rendeletet kapott, amely szerint a legerősebben kezdjék meg az adóbehajtást, mert aki nem tud elég jó eredményt elérni, azt felfüggesztik.

SOVATA

Európa legmelegebb sóstavaival, melyeknek hőfoka 28—55 C. között mozog és 5—25% sótartalommal bírnak.

Forró sósfürdők a szabadban és kádakban. Iszapfürdők és iszappakolások.

Kényelmes sanatórium, szállodák, villák, park, kurszalón, bár, katonai- és cigány-zene, autókirándulások.

Különösen ajánlható: rheumánál, idegbajoknál, ideggyulladásoknál, női bajoknál, szivgyengeségnél stb.

Információ, árak, jelentkezés:

A SANDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGYIRODÁBAN

Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefekturával szemben.

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZARON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT!

Megdöböntő tüzkatasztrófa Buzeuban és Bacauban

Vizhiány miatt házak tömege égett le a két városban

Bucurestiből jelentik: Buzeauból és Bacauból megdöböntő tüzkatasztrófáról érkeznek jelentések. Buzeuban kigyulladt egy bérkocsis háza, amely a zsidó negyedben állott. Vizhiány következtében nemcsak a bérkocsis háza, hanem még szomszédos három épület, valamint az egyik közelben fekvő uccában is három ház lángborult és porig égett.

Még ennél is súlyosabb a bacaui tűz-szerencsétlenség. Itt Lipa Goldstein fuvaros háza lob-

bant lángra és miután a katasztrófa hajnali három órakor keletkezett, az oltás csak nagyon nehezen haladhatott előre. Itt is

vizhiány lépett fel és ennek tulajdonítható, hogy tizen-nyolc ház megsemmisült.

A tűzkárosultak szinte valamennyien földhözragadt, szegény emberek voltak. Feltűnő, hogy ez a tüzeset is a zsidó negyedben támadt.

»Murány grófia« Gömörbe érkezik

Ferdinánd volt bolgár király a murányi kastélyába költözik kíséretével

Restaurálták a háboru kitörésekor félkészben abbahagyott hutai vadászkastélyt — Nagy szenzációt keltett Ferdinánd érkezésének híre

Nagyőrceől jelentik: Ferdinánd bolgár exkirály, akinek hatalmas birtokai vannak Szlovéniában és akinek birtokában van a híres balogi vadaskert és a történelmi nevezetességű murányi vár, mint ismeretes, a békeévekben minden esztendőben több hónapot töltött gömöri birtokain, ahol igen jó viszonyban volt nemcsak a Coburg-birtokok intézőségével, hanem a balogi és murányi paraszttal is. A volt bolgár királyt mindenki mint Murány grófját ismerte Gömörben. A volt bolgár király már a béke utolsó esztendeiben elhatározta, hogy öreg napjait gömöri birtokain és pedig a murányi vár közelében, a pompás fényvesekben és kitűnő vadászterületén fogja eltölteni.

Mivel a várba való följutás nem valami kényelmes, a király Murányhuta mellett egy kiszőkellő dombtetőn, a várral szemben építtetett magának egy hatalmas kastélyt.

A murányhuti királyi kastély már félig készen tető alatt állott, amikor kitört a háboru. Az építkezést nem fejezték be, a megkezdett vízvezeték munkálatai abbamaradtak, a hatalmas palota félig készben meredt a híres vár panorámája felé.

A háboru után híre járt, hogy a trónjától megfosztott Ferdinánd, mint Murány grófja, Gömörben fog letelepedni. Azonban

Murányhuta község nem adott neki tartózkodási engedélyt, mire a király Németországba emigrált.

A királyi vadászkastélyt tavaly a nagyőrcei adóhivatal lefoglalta, mivel az exkirály családja nagyobb adóval tartozott a csehszlovák államkincstárnak. A járásbírósnak már az árverést is kifüggesztették. Az árverés azonban elmaradt, mert az adót közben befizették.

Ez év május havában megjelent Nagyőrcei Cipka, az exkirály titkára, aki több napig tárgyalt a nagyőrcei és murányhuti előjárósággal és megszerezte az engedélyt a letelepedésre. Erre azonnal hozzáláttak a murányhuti palota rendbehozatalához. Megkezdték a saját villanytelep építését, amellyel már el is készültek.

A kastélyhoz vezető utat rendbehozták és autók részére járhatóvá tették. Az utnak ezt a szakaszát pedig, ahol már több szerencsétlenség

történt, vaskorlással látták el. A kastély építésének híre Murányhuta a kirándulók százai ke-resték fel.

A kiszivárgott hírek szerint

Coburg Ferdinánd teljes kíséretével már meg is érkezett Gömörbe és bevonul a hutai vadászkastélyba.

Az exkirályt, aki kitűnő botanikus és ornitológus hírében áll és nemrég maga is résztvett egy angliai ornitológus kongresszuson, s aki az államfordulat óta egyszer sem fordult meg Szlovéniában, a járás nevében a nagyőrcei járásfőnök fogadja.

Az exkirály érkezése Gömörben nagy szenzációt keltett.

Öngyilkos lett Londonban Ausztria többszörös vívóbajnoknője

Sikertelen próbálkozások az angol filmiparban Elisabeth Bergner támogatásával

Bécsből jelentik: Osztrák sportkörökben megrendüléssel fogadták a hírt Grete Friedmannnak, a többszörös osztrák vívóbajnoknőnek Londonban történt öngyilkosságáról. A népszerű osztrák sportlady pár hónappal ezelőtt kiment Londonba, hogy ott próbáljon egzisztenciát teremteni. Vívóversenyeken is szerepelt, egzisztenciáját azonban barátjának, Elisabeth Bergner, a világhírű színésznőnek a segítségével igyekezett kiépíteni. Egy időn át Bergner vendége volt, pár héttel ezelőtt azonban elköltözött tőle és egyedül próbált boldogulni. Mint film dramaturg foglalkozott a nagy londoni filmgyárak aiján, de nem várt sikerrel, eredmény nélkül. Családja aggodni kezdett érte, mert buskomor hangulatban írta meg leveleit, azt írta, hogy semmi sem sikerül neki és barátjának támogatása sem segítette az érvényesülésben. Ugyálszik utolsó reményei is összeomlottak és a legnagyobb nélkülözések közé került. Ez annyira elkésztette, hogy szállodai szobájában mérgezte magát és meghalt.

FÓRUM

Arad elhanyagolt csatornázása

Kaptuk a következő levelet: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! A város csatornázásának kérdése már régen foglalkoztatja az illetékes köröket. Mint az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában olvastam, a város vezetősége arra törekszik, hogy a külvárosokat is csatornázza és ehhez felkérte a külvárosok lakosságának részbeni hozzájárulását. Az ötletet helyesnek tartom, mert valóban közérdek az, hogy a külvárosok lakói, akik éppen olyan adófizető polgárai a városnak, mint a belvárosiak, szintén a csatornázás előnyeiben részesüljenek. A város vezetőségének azonban ugyanilyen gondot kellene fordítania a belvárosi csatornahálózat épségbentartására.

Értesülesem szerint a csatornahálózat javítási munkálatainak céljaira a város folyó évi költségvetésébe mindössze 100.000 lejt vettek fel, holott az elmúlt években 300.000, sőt valamikor egymillió lejt is szerepelt a költségvetésnek ezen a tételén. Ennek a túlzott és — ezen a téren talán indokolatlan — takarékoságnak tudható be, hogy a város a legtöbb esetben nem tud eleget tenni a háztulajdonosok azon kéréseinek, amikor a csatornahálózat megjavítását, felfrissítését kérik. Ennek következtében tönkremegy a belvárosi csatornahálózata is, amelynek általános megjavítása évek múlva minden bizonnyal több pénzt emészt majd fel, mint az az összeg, amelyet a város a jelenlegi redukált költségvetés mellett látszólag megtakarít.

A városi költségvetés egyes tételeiben tudvalevőleg a közeljövőben nagyobb összegek szabadulnak fel, a város megkapja a Victoria takarékpénztárnál levő betétjének egy részét. Véleményem szerint valóban elsőrendű közérdek lenne, hogy azt az összeget, amelyet a csatornák javítására szántak, felemeljék és így biztosítsák azt, hogy a csatornahálózat, amelyért Arad lakossága az évtizedek során anyagilag annyit áldozott, ne pusztuljon el és zavartalanul biztosítsa a város vízellátását.

Mély tisztelettel:

Egy régi előfizető.

Movila Tekirghiol (CARMENSILVA)

A legnevesebb fürdőhely, mely szerencsésen egyesíti magában az összes gyógyító eszközöket: Tekirghiol híres iszapiát, a tenger levegőjét és a napsütéses strandot.

Elsőrangú szállodák, mozi, kaszinó, tánc, tennis, az összes tengeri sportok, regatták.

Jelentkezés, információ, árak:

SÁNDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGY IRODÁBAN,

Bulev. Regina Maria 10., megyei prefekturával szemben.

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZÁRON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT! 465

MONEASA-FÜRDŐ

teljesen újonnan renoválva,

2853-54

megnyílt július 1-én.

Fürdőorvos a telepen. :: Elsőrendű étterem. :: Meleg ásványfürdő naponta. :: Csukott uszoda és strand. :: Szobák és ellátás nagyon olcsó árakon. :: Fürdőigézetőség

SPORT KÖZLÖNY

Győzni kell az AMEFA-nak, hogy Arad méltóan legyen képviselve a nemzeti bajnokságban

A közönség buzdításával vivhatja ki az AMEFA a győzelmet

A nemzeti bajnoki selejtezők során vasárnap immár a „második forduló” bonyolítja le a Gloria-CFR, AMEFA és a Romania. A Gloria-CFR és a Romania odahaza szerzett előnyvel indulnak a küzdelembe és a Gloria, amely négy góllal indul, majdnem bizonyosan, a Romania pedig két góllal szintén valószínűleg megmarad a nemzeti bajnokságban. Az AMEFA helyzete kétségkívül a legnehezebb, mert két gólhátrányt kell behoznia a kemény Olimpia-CFR ellen, amely ugyan nagy kvalitásokkal nem rendelkezik, de szívósan (és odahaza durván) tud küzdeni.

Az aradi munkáscsapat dolga amál nehezebb, mert három játékosa szerepel a sérültek listáján. A legsúlyosabb kétségkívül Lingurár sérülése, akinek játékára az AMEFA vasárnap nem számíthat, de igen kétséges, hogy Blaskovits rendbe jön-e annyira, hogy vállalja a játékot. A legvalószínűbb, hogy a sérültek közül csak a szívós Reinhardt lesz játékképes, aki mindenestre a védelem

egyik oszlopa. Mindent egybevetve, előreláthatólag a következő csapat fog vasárnap az AMEFA, illetve közvetve Aradváros színeért küzdeni: Bogarin—Reinhardt, Csajka—Szurdi, Dvorzsák, Tóth—Gerold, Szinder, Magold, Karabell (Blaskovits), Podrusek. Erre a csapatra fog hárulni a feladat, hogy a satumarei kölcsönt az Olimpia-CFR-nek visszaadja és biztosra vesszük, hogy az eredmény nem fog elmaradni, hiszen a két csapat között klaszsisz-differencia van az AMEFA javára és az Olimpia-CFR ezuttal a hazai fanatikus közönségét is nélkülözni lesz kénytelen.

Az aradi sportközönség, mint egy ember, kell, hogy vasárnap az AMEFA mögé álljon, mert a csapatnak buzdításra, lelkesítésre van szüksége és ha a közönség is megteszi kötelességét, úgy Aradot továbbra is két csapat fogja abban az arányban képviselni a nemzeti bajnokságban, amelyet Arad, futballsportjának feljött volta következtében, méltán megérdemel.

Románia atletikai bajnokságai Brasovban

Julius 28—29-én Brasovban kerülnek lebonyolításra az országos atletikai bajnokságok amelyek részletes programját a szövetség kidolgozta. Ezek szerint a teljes műsor a következő:

Julius 28-án, szombaton délután: 400 méteres gátfutás, előfutam, sulydobás, 100 méteres síkfutás, 3000 méteres síkfutás, magasugrás, 400 méteres síkfutás, 100 méteres középfutam, 800 méteres síkfutás, kalapácsvetés, 200 méteres síkfutás, előfutam, 4-szer 400 méteres staféta előfutam, 4-szer 100 méteres staféta előfutam.

Julius 29-ikén délelőtt: 200 méteres síkfutás elődöntő, távolugrás, 400 méteres gátfutás döntő, 110 méteres gátfutás, diszkoszvetés, 100 méteres síkfutás középfutam, 400 méteres síkfutás középdöntő, 10.000 méteres síkfutás, rudugrás, 200 méteres síkfutás középdöntő.

Julius 29-én délután: 110 méteres gátfu-

tás döntő, gerelyvetés, 400 méteres síkfutás döntő, 100 méteres síkfutás döntő, 1500 méteres síkfutás, hármassugrás, 4-szer 400 méteres staféta, 200 méteres síkfutás döntő, 4-szer 100 méteres staféta. A versenyek az ujonnan épült Regele Carol stadionban kerülnek lebonyolításra.

O Rekordbevétel a Venus—Ripensia meccsen. A vasárnapi bucaresti-i Venus—Ripensia mérkőzésen 318.000 lej bevétel volt, ami a vasárnapi nagy hőiséget tekintetbe véve, tekintélyesnek mondható.

O Uj tréner a CAO-nál. Az oradeai csapat az osztrák Pojar személyében új tréneret kapott, aki már át is vette a csapatot. A CAO régi tréner, Csillag is megmarad egyesülete kötelekében — kondíciótréneri minőségben.

O Korony is játszik a CAT-ban. A timsoarai zöld-fehérek Oradeára gravitáló kitűnő csatára vasárnap játszik anyaegyesületében, a CAT-ban a Romania elleni döntő jelentőségű selejtező meccsen. Korony csatásorba állásával a CAT esélyei erősen megnövekedtek.

Gond nélkül nyaral az EUROPA

utazási iroda fűrdőszelvényeivel a fekete tenger partján Constantán, ahol már a távol kelet ezeregyéjszaka mesevilága él. A Mamaia-i strand beláthatatlan hossza és a Veneziai Lidóval vetekedik és Elora fűrdő mondán villái Cannesra vagy Juan les Pinsre emlékeztetnek. Movila Tekirgholnak már tradíciója van a fűrdővendégek szórakoztatásában és a szezon meglepetése lesz az ujonnan épült elegáns és impozáns nagyságu C a s i n o. Szerényebb igényűek Tekirghiol—Bál-on találják meg úgy a gyógyulási mint a szórakozási lehetőségeket. A természet barátai az Eforia-i O. C. T. sátoráborban fognak üdülést lelki és testi felrisszülést nyerni. Az EUROPA fűrdőszelvényeivel nyaralhat: a fekete tenger partján: Constantan, Movila Tekirghiol—Carmen Sylván, Tekirghiol—Bái, Budachi—Cordon, Eforia és a természetbarátai O. C. T. sátoráborában. Az EUROPA fűrdőakciója minden igényt, minden előirányzott költséget kielégít. Dorna-Vatra fűrdőhelyre jelentkezéseket július, augusztus és szeptember hónapokra, mindig az előző hónap 25-ig fogadjunk el — Tehát csak az Europa-val utazunk. Információ, árak, jelentkezés:

a Sándor (EUROPA) hivatalos menetjegyirodában

Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefecturával szemben.

Consum-tagok készpénzárán 6 havi részletre vehetnek részt

A bécsi Hakoah Aradon

Szerdán nagyszabásu sporteseményben lesz része az aradi közönségnek, az aradi Hakoah agilis vezetőségének ugyanis sikerült egy vendégjátékra megnyerni a Romániában turós és diadalt-diadalra halmozó bécsi proficsapatot, a nagynevű „névrokon” Hakoah-t, amely a jövő hét szerdáján, vagyis augusztus hó 1-én Aradon játszik. A bécsiek vendégjátéka elé sportkörökben óriási érdeklődéssel tekintenek és a „két Hakoah” mérkőzése a nyári szezon legizgalmasabb eseményének ígérkezik.

3000 méteres világrekord és egyéb tüneményes eredmények a stockholmi versenyen

Stockholmból jelentik: Kedden vette kezdetét Stockholmban az a nagyszabásu atlétikai viadal, amelyen az amerikai atlétikon kívül, néhány európai nagyság is indult. A verseny kimagaslóan legjobb eredménye a dán Nielsen 3000 méteres világrekordja, de igen jó a 110 méteres gátfutás, valamint a magasugrás eredményei is. A verseny főbb eredményei: 800 méter: 1. Eastman (USA) 1 p. 50 mp. 2. Ny (svéd) 1 p. 52.9 mp. 3. Kuharski (lengyel) 1 p. 54.5 mp. 4. Szabó (magyar) 1 p. 54.5 mp. — 400 méter: 1. Hardin (USA) 47.8 mp. 2. Strömberg (svéd) 49 mp. 3. Wachenfeldt (svéd) 49.2 mp. — 3000 méter: 1. Nielsen (dán) 8 p. 18.4 mp. (világrekord!). 2. Kosucinski (lengyel) 8 p. 28.4 mp. 3. Johnsson (svéd) 8 p. 30.2 mp. — 110 méteres gátfutás: 1. Beard (USA) 14.5 mp. 2. Albrechtsen (norvég) 15.2 mp. 3. Lindmann (svéd) 15.5 mp. — Magasugrás: 1. Johnson (USA) 200 cm. 2. Halvorson (norvég) 190 cm. 3. Lundquist (svéd) 190 cm. — Sulydobás: 1. Torrance (USA) 1600 cm. 2. Norby (svéd) 1519 cm. 3. Rahmquist (svéd) 1493 cm.

O Választmányi ülést tart az AMEFA. Az AMEFA választmánya csütörtökön este 9 órai kezdettel, klubhelyiségében választmányi ülést tart, amelyre a vezetőség a drukkereknek minél nagyobb számban való megjelenését kéri.

Fizessen elő, vagy vegye meg naponta a legnagyobb magyar lapot, a budapesti

UJSÁG-ot.

A világ minden eseményéről pontosan informálja. — Állandó munkatársai az irodalom és ujságírás kiváló s á g a i:

Köbor Tamás, Pünkösti Andor,
Márai Sándor, Wallasz Jenő,
Zsolt Béla, Szöllösi Zsigmond,
Nagy Endre, Szomoró Emil,

Minden pénteken külön rádiómelléklet európai műsorral. — Minden vasárnap mélynyomású képes melléklet. — Állandó rovat asszonyok és gyermekek számára. — Háztartási rovat elsődrendű ételreceptekkel. Kérjen ingyenes mutatványszámot:

UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, 62. Postafiók 282.

Filléres gyors Bécs—Budapest

indul augusztus 10-én.

Kényelmes utazás :- Számozott ülőhelyek.

Közös utlevéllel Budapestre . . .	1100 lei
„ „ Bécsbe	2190 „
Egyéni „ Budapestre . . .	775 „
„ „ Bécsbe	1870 „

Jelentkezni lehet: az Aradi Közlöny és Erdélyi Hírlap kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc menetjegyirodában.

Autógummi minden méretben gyári árakon szerezhetők be Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

LEGUJABB

Megrázó részletek Dollfuss meggyilkolásáról

Szabad elvonulást biztosítottak a felkelőknek — a kancellár gyilkosai azonban statáriális bíróság elé kerülnek

Lapzártá előtt még a következő jelentések érkeztek telefonon az osztrák birodalom gyászos óráiról és Dollfuss kancellár meggyilkolásának részleteiről az *Aradi Közlöny bécsi és budapesti tudósítójától*:

Fey után Schuschnigg mondotta el rádióbeszédét, amelyben

zokogva jelentette be az osztrák népnek Dollfuss kancellár meggyilkolását.

Schuschnigg beszédében többek között a következőket mondotta:

— Osztrák férfiak és osztrák nők! Hallottátok Fey miniszter ur beszédét, amelyben a mai nap eseményeiről beszámolt. A mai nap elején az a hazug hír terjedt el a rádió jelentése alapján, hogy a kormány lemondott és hatalmat. Mi, akik a hirt hallottuk, azonnal tudtuk, hogy a hír misztifikáció, de csak később szereztünk tudomást arról, hogy a kancellári palotát lázadók szállták meg. Később kiderült, az is, hogy a lázadók vezére, a ki pedig a kormány tagjaival kapitányi egyenruhában beszélt, ténylegesen egy volt szakaszvezető. Azonnal telefonon összeköttetésbe léptem Miklas köztársasági elnökkel, aki a kormányhatalom gyakorlásával engem bízott meg. Azonnal rádiókészültségbe helyeztettem az összes karhatalmi alakulatokat és utasítást adtam a hadügyminiszternek, hogy karhatalmat küldjön ki a Ballhausplatzra. Szolgáljon vigaszul nekünk ezekben a nehéz órákban, hogy az összes karhatalmi alakulatok hűen kitartottak mellettünk.

Ebben az időben 144 ember tartotta megszállva a kancellári palotát és Dollfuss ezeknek foglya volt.

Mindent el akartunk tehát követni, hogy kancellárunkat megmentsek. Felhatalmaztam tehát Neustadter-Stürmer minisztert, hogy közölje a lázadókkal, hogy szabad elvonulást biztosítunk számukra, ha elhagyják a kancellária épületét és a kormány tagjait szabadon bocsátják. Erre 15 percnyi határidőt kaptak.

Gáztámadás a kancellári palota ellen

Schuschnigg itt egy pillanatra megállt, majd pedig elcsukló, zokogásba fuló hangon folytatta:

— Tudtuk, hogy kancellárunk megseült; most pedig mélységes belső fájdalommal kell tudatnom önökkel, hogy Dollfuss kancellár, a mi vezérünk, gyilkosok áldozata. A kancellár halott.

Az új kancellár hangja itt új erőt kapott és így folytatta:

— De műve él, Ausztria él és mi továbbra is hű zászlóhordozói leszünk eszméinek. Dollfuss programja és eddigi tevékenysége remény a jövőre. Mi mindent elkövettünk, hogy ezeket a megdöbbentő eseményeket elkerüljük és az egész világot hívjuk tanuképpen, hogy mi megtettük kötelességünket. Amikor megtudtuk, hogy lázadók szállták meg a kancellári épületet,

érintkezésbe léptünk a bécsi német nagykövettel, akit arra kértünk, hogy intervencióra annak érdekében, hogy kancellárunknak semmi baja se essen. Amikor azonban ez az intervenció megtörtént, már késő volt, kancellárunk halott volt.

Felhívom az összes osztrákokat, hogy maradjanak hűek hazájukhoz, a törvényes rendbe

és érezzék át ebben a történelmi pillanatban, hogy mit jelent nemcsak Európa szívének, de az egész világnak is Ausztria sorsa. A legszigorubb eszközökkel biztosítjuk országunk rendjét, nyugalomát, valamint azt, hogy itt továbbra is a hit és a kultúra uralkodjanak. Törhetetlenül hűek maradunk eszméinkhez, amelyektől semmi sem tántoríthat el bennünket. Felhívom mindazokat az osztrákokat, akik tudják, hogy mit jelent ez a szó, hogy: hűség, kövessék a törvényes kormányt, amely a jobb jövő felé akarja vezetni Ausztriát. Ne maradjon hiábavaló kancellárunk véráldozata és az ő nemes emléke buzdítson bennünket abban a harcban, amelyet Ausztriáért vivünk.

Schuschnigg eddigi közoktatásiügyi miniszter átvette a kormányhatalmat, így tehát ő Ausztria új kancellárja. A lázadó nemzeti-szociálisták nem éltek a kormány ajánlatával, hogy abban az esetben, ha megadják magukat, szabad elvonulást biztosítanak számukra. Egy négy óra elmúlása után a kormánycsapatok

Megtagadták a haldokló Dollfusstól a gyóntató papot

Az *Aradi Közlöny* budapesti tudósítója 2 órakor jelenti telefonon, a Heimatsdienst főnöke, dr. Adam a bécsi rádióban ismeriette Dollfuss meggyilkolásának történetét.

— A lázadók egyik csoportja az örszobába nyomult, a másik csoport pedig a lépcsőt szállotta meg — mondotta a Heimatsdienst főnöke. Dollfuss kancellár közben befejezte dolgozószobájában beszélgetését és Krawinsky államtitkárral az egyik mellékszobába, majd pedig ennek előszobájába ment.

Itt egy rendőrségi tisztviselő bezárta az ajtót, nehogy a lázadók ide behatolhassanak. Dollfuss kancellár szolgája, Hedlicsek azt javasolta, hogy vonuljon vissza a kancellár Miklas szövetségi elnök fogadótermébe. Dollfuss el is fogadta a tanácsot és a kongresszusi termen át, az elmöki szoba felé sietett. A kongresszusi teremnek egyik ajtaja a folyosóra vezet és

ugyanakkor, amikor a kancellár a terembe ért, a lázadók egyik csoportja, amely körülbelül 10-12 emberből állott, betörte a terem ajtaját és szembetalálta magát a kancellárral. Az, aki elsőnek lépett a terembe, közvetlen-közről revolvert szegzett a kancellárra és két lövést adott le rá. Az egyik golyó a nyakán, a másik pedig a váll alatt hatolt Dollfuss testébe. A kancellár arca eké tartotta kezét, megmögött, majd pedig a padlóra zuhant. Elhaló hangon még kétszer elhagyta a száját ez a szó: „segítség”, majd pedig elnémult.

Hedlicsek szolgálja, aki a kancellárt kísérte, azt hitte, hogy Dollfuss már halott. A szolgát a falhoz állították, revolvert szegeztek rá és 10 percig így tartották, majd pedig egy másik szobába vezették. Dollfuss most egy ideig egyedül maradt gyilkossal, később a kancellár kívánságára Fey minisztert behívták a szobába. A kancellár fején ekkor borogatás volt, nyakán pedig ideiglenes kötés. Gyenge, de mégis határozott hangon arra kérte Feyt, hogy gondoskodjon feleségéről és gyermekéről és hogy lehetőleg miatta ne ontsanak vért. Többet a kancellár nem mondhatott, mert a terroristák a további beszélgetést megtiltották és Fey minisztert eltávolították. Így tehát, nem tudhatjuk, hogy mikor halt meg kancellárunk. Nem csak az orvosi segítséget tagadták meg tőle, de azt is, hogy utolsó pillanataiban lelkész legyen mellette. Az egyik terrorista mesélte később, hogy Dollfuss kancellár ismétlenül is lelkészt kért maga mellé.

megkezdtek előnyomulásukat. Először enyhe eszközökkel kezdték a támadást és gázbombákkal intéztek támadást a kancellári palotában levő lázadók ellen.

Egész Ausztriában teljes a nyugalom és csak Stájerország két kerületében kísérelték meg a nemzeti-szociálisták a rendőrkapitányság megostromlását. A kormánycsapatok azonban a támadást visszaverték. A bécsi lázadás hírére emellett a nemzeti-szociálisták a vidék több helyén megkísérelték a hatalmat magukhoz ragadni. A kormánycsapatok mindenütt visszaverték őket és a lázadók nagyrészt elfogták.

Éjszaka három órakor jelenti telefonon az *Aradi Közlöny* tudósítója:

A felkelők szabad elvonulást kaptak, míután csak illy módon lehetett megmenteni Fey kancellárt, a kormány többi elfogott tagjait, valamint a kancellári hivatal tisztviselőinek életét.

A hivatalnokokat egy terembe zárták és a hivatal ajtaja elé fegyveres őrköt állítottak. A lázadók közölték a kormány kiküldöttével, hogy abban az esetben, ha nem biztosítanak számukra szabad elvonulást, agyonlövők a kezükben levő minisztereket és tisztviselőket. Illy módon a kormány kényszerhelyzetbe került és megadta a szabad elvonulást.

Százötven felkelő ma este hét órakor elhagyta az országot s Németországba utazott.

A forradalom ezzel véget ért, a kormány teljesen ura a helyzetnek. Bécsben ostromállapotot léptettek életbe, a statárium továbbra is fennáll. Az eseményekről értesítették Starhemberg herceget, a Heimwehr vezérét, aki nyomban visszaindult Bécs felé.

Kancellárunk egyedül halt meg, csak ellenséget hallottak utolsó, sóhaját és osztrák szíve gyilkosait jelentésében dobant utolsó.

— Ha a mai eseményekre visszatekintünk — folytatta dr. Adam — meg kell állapítanunk, hogy nem történt lázadás, hanem csak tervszerűen végrehajtott, de még is elszigetelt büntény, amely két célpont: a rádió és a kancellári palota ellen irányult. Meg kell állapítanunk azt is, hogy egy hivatalos, mint az önkéntes végrehajtó hatalom a legnagyobb fegyvellemmel teljesítette kötelességét és ezért a haza köszönetét érdemli meg. Kormányunk a válságos pillanatokban a német követhez fordult.

— Erről az eseményről nyomban ezuttal nem akarunk szólni, de alkalmunk lesz róla még hangosan beszélni, olyan hangosan, hogy azt egész Európa meghallja.

Ezt az éjszakát azonban szentekéik vértanú halált halt kancellárunk emlékének, aki most dolgozószobájában fekszik, feje fölött Krisztus keresztje, holtteste mellett pedig a Heimatswehr négy katonája áll diszorséget.

Bécs környékén földművesek gyülekeznek, hogy esetleg a kormány érdekében fellépjenek.

Ostromállapot Bécsben

Éjszaka három órakor jelenti az *Aradi Közlöny* tudósítója:

Dollfuss kancellár halála után úgy az osztrák kormány tagjai, mint a lázadók vezetői közvetítésre kérték fel a bécsi német követet. Ezt a közvetítést el is vállalta és ennek eredményeképpen jött létre az a megállapodás, amelynek értelmében az osztrák kormány beleegyezett abba, hogy a kancellári palotában levő lázadókat szabadon elbocsátják és fejezet mellett Németországba szállítják.

Bécsi hivatalos jelentés szerint ezzel szemben azokat, akik a kancellár meggyilkolását tervszerűen nem engedték szabadon, hanem törvényes bíról eljárást indítanak ellenük és tettükért felelősségre vonják őket.

Bécs rendőrprefektusa ma este a város területére elrendelte a kivételes ostromállapotot, a kapukat este 10 órakor be kell zárni, a gyülekezés és uccai csoportosulás szigorúan tilos. Ugyancz vonatkozik az összes szórakozóhelyekre is.

A szerkesztőért:

Dr. STAUBER JÁNOS

tel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 26.

Bucuresti 14: Hanglemezek. 14.45: Hanglemezek. 15.40: Könnyű zene hanglemezek. 20.05: A Ionescu zenekar könnyű és román zenét játszik. 21.45: Dánielti: Lammermoori Lucia, hanglemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Felolvasások. 13: Déli harangszó. 13.05: Losonczy Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 14.30: Hochstrasser Ferenc fuvalázik. Faragó István hegedül zongorakísérettel. 17: „Cserkészkirándulás Kelet-Afrikában“. 18: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19: Költők félórája. 20.10: A rádió külügyi negyedórája. 20.50: Három egyfelvonásos. 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.50: Operatrézfletek. Utána: A Pataky-jazz zenekarának műsora. — Bécs, 13: Rádiózenekar. 15: Művészletek. 17.40: Lemezek. 18.45: Tiederberg Olga szoprán énekel. 21.15: Skurawy: Bécsiek falun, vidám zenés egybeállítás. 22.45: Baum Kurt tenorista estje. Utána: Hermann-jazz a Palmhof-kávéházból. Belgrád. 13.05: Rádiózenekar. 19.30: Hangverseny. 20.10: Népdallemezek. 21: Szimfonikus hangverseny. Előadja a királyi gárdaezred zenekara. 23.50: Zeneközvetítés a Domcivna-étteremből. — Breslau, 13: Szórakoztató zene. 17: Landeck-fürdő zenekara. Szórakoztató zene. 20: Rádiózenekar. 22: Rádiózenekar. Utána: Táncczene. — Deutschlandsender. 12.30: Művészletek. 13: Filharmonikus hanglemezek. 14: Hanglemezek. 18.20: Francia kamarazene. Leclair: G-dur szonáta. Couperin: Csembalószó. Loeillet: Trió. 22: Táncczene. 24: Táncczene. — Kassa, 12.30: Hanglemezek. 13.30: A 14. gyalogezred zenekara. 16.15: Hanglemezek. 19: Magyar adás. Előadás a népdalokról. 19.30: Hanglemezek. 19.55: Magyar hírek. 20.35: Zathureczky Ede hegedűhangversenye. — Königsberg. 6: Hanglemezek. 12.30: Déli hangverseny. 14.05: Hanglemezek. 16.30: Zenei rögtönzött játék gyermekeknek. 17: Hangverseny. 20.30: Olasz és spanyol dalok Wolff zenésítésében. 23.40: Táncczene. — Pozsony. 11.25: Magyar hírek. 13.05: Hanglemezek. 18.40: Hanglemezek. 19: Hanglemezek. 20.35: Zongorahangverseny Smetana és Suk műveiből. 23.45: Magyar hírek. — Róma, 18: Szólóhangversenyek. 21.10: Hanglemezek. 21.45: Tarka hangverseny-est. Utána: Táncczene. — Varsó. 13: Fuvószenekar. 13.10: Hanglemezek. Operarészletek. 14.20: Jazz-zene hanglemezek. 17: Könnyű zene. 18.15: Hegedűhangverseny. — 18.40: Zongorahangverseny. 20.15: Könnyű zene. 23.15: Táncczene.

PÉNTEK, JULIUS 27.

Bucuresti. 14: Hanglemezek. 15.40: Könnyű zene.

20: Rádiózenekar. 21.15: Rádiózenekar. 22.15: Kamarazene. 23: Grand Gloria angol és amerikai dalokat énekel. 23.30: Seidmann: Szaxofonelőadás. Utána: Könnyű zene hanglemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Endre Béla szólókvartettje. 14.30: Országos Postászenekar. 16.30: A rádió diákléőrája. „Magyarok a hétéves háborúban“. 17: „Otthonunk a kislakásban“. 18.30: „A család és a falanszter“. 19: A Bachmann-zenekar műsora. — 19.40: Sportközlemények. 19.55: Lukács Sári énekel, zongorakísérettel. 20.30: „Az állatok a magyar írók műveiben“. 21: Közvetítés a Zsófia sétahajóról. 22: Hírek. 22.20: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor. Közreműködik Gergely László (zongora). 22.55: Időjárásjelentés. 23.30: Cigányzenekar muzsikál, Horti Lajos énekel. Utána: A Royal jazz-zenekar műsora. — Bécs. 12.30: Alpisi népzene lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.35: Grünberg Trilla zongorázik. 18.15: Lemezek. 20: Népművészeti est. 21.30: Menz Margit szoprán énekel. 22.20: Heydrich: Bórhárisnya erdeiben, szimű. 23.50: Rádiózenekar. Utána: Marek Weber zenekarának lemezei. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 14.10: Hanglemezek. 19.30:

Hanglemezek. 20.35: Hanglemezek. 23: Népdalok zenekari kísérettel. 23.45: Rádiózenekar. — Berlin. 14.15: Vidám lemezek. 15.15: Adam. és Boaldieu-lemezek. 17: Kis rádiózenekar. Szórakoztató zene. 19.30: Schirmer (alt) ismeretlen Schubert-dalokat énekel. Utána: Táncczene. — Deutschlandsender. 14: Hanglemezek. 19.30: Wagner Ferenc zongorázik. Liszt: Két darab. Albeniz: Spanyol szvit. Schubert: Induló. 20: Hanglemezek. 22.40: Népdalok. — Kassa. 12.30: Hanglemezek. 13.30: Fuvószene. 14.30: Magyar sajtóhírek. 14.35: Hanglemezek. 16.15: A 32. gyalogezred zenekarának hangversenye. 19: Magyar adás. — Königsberg. 6: Hanglemezek. 14.05: Hanglemezek. 17.40: Hangverseny. 20.10: Hárfahangverseny. 22: Busoni halálának 10. évfordulójára Turandot, szvit. B-dur hegedűverseny. keringő. — Pozsony. 11.25: Magyar sajtóhírek. 19.15: Magyar nyelvű közvetítés. Zongorahangverseny. 21.45: Rádiószínház. 22: Az adóállomás zenekarának hangversenye. 23.45: Magyar hírek. — Róma. 21.10: Hanglemezek. 21.45: Busoni-hangverseny, a szimfonikus zenekar közreműködésével. 23.20: Táncczene. Varsó. 13.10: Szalonzene. 14.05: Hanglemezek. 18.30: Könnyű zene hanglemezek. 19.15: Hangverseny. 21.12: Szimfonikus hangverseny. 23.15: Könnyű zene.

A HAPAG nagyszerű északsarki utazások után a gyönyörű Skocia -- Norvégia -- Dánia Hapag-utazás

az „OCEANA“ luxus hajóval.

Ezenkívül a nagyszerű Atlanti szigeti utazások:

Szeptember 9. az „OCEANA“ luxushajóval 14.700.— Lei-től

Október 9., a „MILWAUCHE“-vel 8.200.— Lei-től

Teljes üdülés és kellemes szórakozás. — Jelentkezés és prospektus:

Hamburg Amerika Linie S. A. R.

képviselője:

461

Künstler Utazási és Vízum-iroda Arad, Bulv. Reg. Maria 24.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

ALKALMAZÁS.

ASZTALOS és KARPITOS munkásokat le veszünk. Székely és Réti Butorgyár, Targu-Mures. 3005

RÉSZES főmőlnár. azonnali állásra kerestettek vámmalomhoz, Dorobanți. Lehet a mőlnár is szaktudással. 3025

MOLNAR rész, vagy fix fizetéssel, azonnal állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3029

Szoptatós dadának ajánlkozom. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3082

LAKÁS.

EGY szoba konyha, fürdőszobás lakás villaépületben augusztus 1-re kiadó. Paval Chinezul 6. 8031

Kiadó különbejáratu szoba teljes ellátással 1-2 szerény tünatember vagy diák részére, Bul. Carol 81., I. em. 4. 1491

2 szobás, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek leadni. 2141

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADÓ: két kitudó állapotú sandolin, egyik vitorlás, Str. Cosbuc 5. 8023

Eladók: 370x250 szép hazai perzsaszőnyeg, keleti és hazai perzsák, becsi zongora, gyapjufonál perzsaszőnyeg csomózáshoz, disztárgyak, ó-német ebédülő és háló, 1/2 hálók, előszobafalak, jég-szekrény, fagyaltgép stb. — Keresünk ügyes perzsacsomózó leányokat. Keresünk ebédőket, hálószobákat, szőnyegeket, ezüsttárgyakat, vitrineket, szablodot, antik butorokat, stb. „ARS“ bizom. üzlet Str. Eminescu 30. (Ortutay-palota.) 324

ÖSSZEHAJTHATO vaságyat keresek. — Csak tiszta, jókarban levőre reflektálok. Cím a kiadóban. 3024

NAGY RÉZUST, villanylámpák, amerikai gyártmányú gramofon 140 lemezzel, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3019

ALKALMI VÉTELEK! Komplettnél ur szoba 14.000 lei, hálószobák 1600 lei, fehér konyha. Singer va: rógépek ebédülő kredencek 1800, székek, fotelek, ebédülő divány, márkás zongorák 6000-tól, csillárok, gvári és perzsaszőnyegek, íróasztalok, disztárgyak, ezüstök, fizetberendezések, schöberli fotel, kasszák, fali tükrök, ágybetétek, kőgép 1800-tól, jég-szekrények stb Zalogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tímisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul Reg. Maria 13., Dácia mellett. 100

DIESEL-MOTOR,

32 HP. használt, kompresszor nélküli, továbbá használt gépszijjak, esztergápadok, malomszerlegek, hévérek, osigasorok, fűrőgépek, csapágyfémek, aszta os gyalupadok, lakatos-, kovács- és egyéb szerszámok, olcsón eladók. VASIPAR felszámolás alatt Arad 2-85

Üres vas- és fahordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Egy kis Wertheim kassza

jó állapotban megvételre kerestetik

Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük leadni.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hitelt kaphat 50.000 lejig konverziós-adós földre vagy szállóbirtoakra. Bővebbet: Arad, Str. Consistorului 46 Kapu alatt első ajtó jobbra. 2996

Fahordók, vörösfenyődongák kaphatók. Ugyanott raktárhelyiségek kiadó. Bdul Regele Ferdinand No. 55. Reusz. 3026

Beraktározást nagyon olcsón vállal Comissio, Dacia kávéház mellett.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Eladó 1 drb. 4-es

Wertheim-kassza,

20 mtr. folyosóráos, 20 mtr. sirrásos. Ugyanott lakatos-tanulók sürgősen felvételnek. Bőve bet: Weisz Jenő lakatos Arad, Bulv. Reg. Maria 21. 8015

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 992

napi 12.— pengőért